

Afdeling Openbare Orde en Veiligheid
Sector Algemeen Bestuur
Bestuursdienst Amsterdam

Veiligheidsrapportage Amsterdam 2000

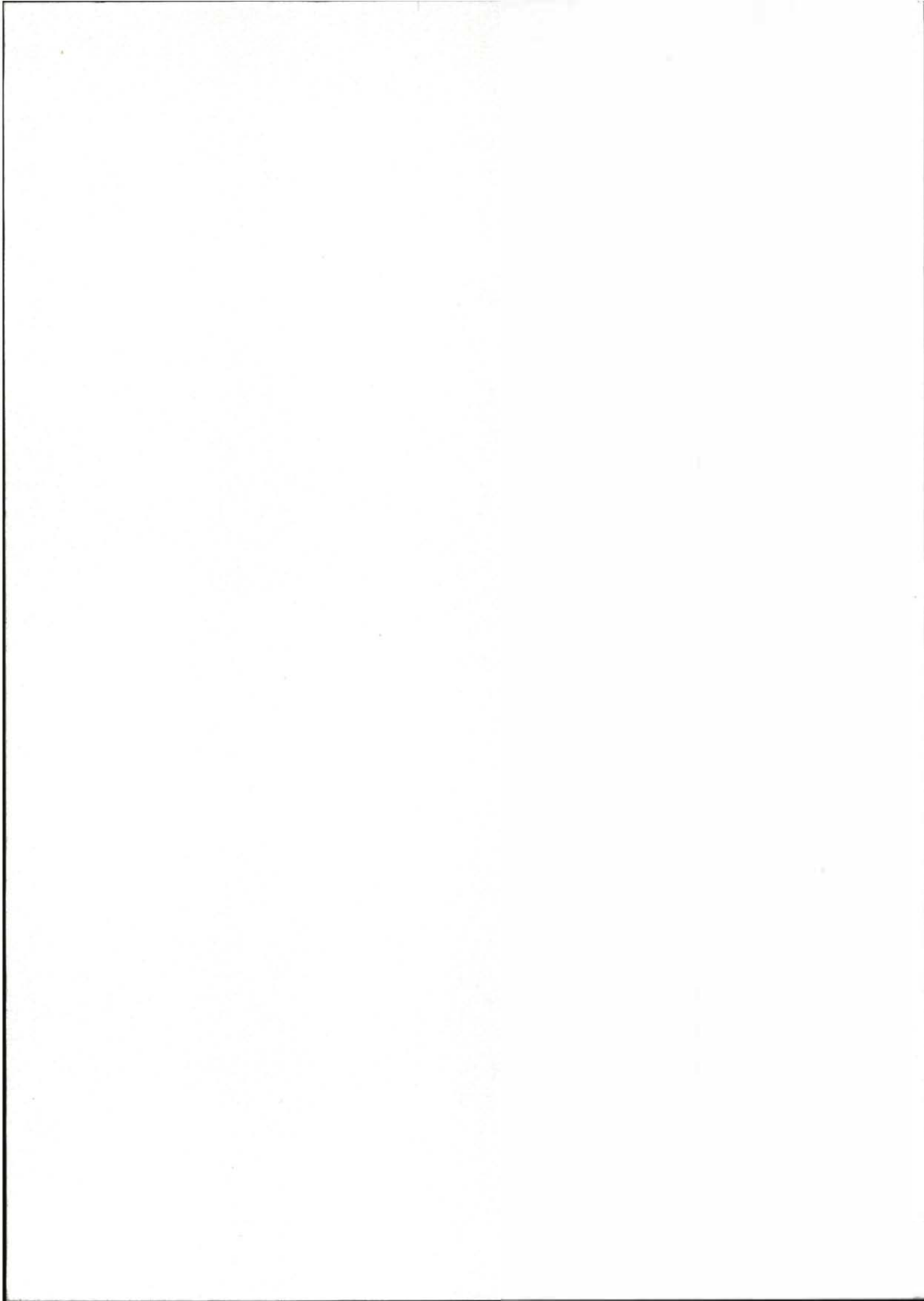
April 2000

Bestuursdienst Amsterdam

Amstelland

Regio korps Amsterdam

Arrondissementsparket Amsterdam

Veiligheidsrapportage Amsterdam 2000

Amsterdam, april 2000

drs. A.G. van Dijk
drs. A.A. van Pel
drs. H. Tulner

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Veilige woonomgeving	7
2.1	Stedelijk niveau	7
2.2	Decentraal niveau	12
2.3	Conclusies	19
3	Leefbaarheid	21
3.1	Stedelijk niveau	21
3.2	Decentraal niveau	26
3.3	Conclusies	30
4	Drugsoverlast	31
4.1	Stedelijk niveau	31
4.2	Decentraal niveau	37
4.3	Conclusies	41
5	Geweldscriminaliteit	43
5.1	Stedelijk niveau	43
5.2	Decentraal niveau	50
5.3	Conclusies	55
6	Jeugdcriminaliteit	57
6.1	Stedelijk niveau	57
6.2	Decentraal niveau	63
6.3	Conclusies	65
7	Conclusies	67
	Bijlagen	
Bijlage 1	Beleid ten aanzien van versterking justitieel sluitstuk	71
Bijlage 2	Overzicht beleidsinspanningen op stadsdeelniveau	75
Bijlage 3	Codes van de stadsdeelnamen	81

1 Inleiding

Begin 1998 verscheen de eerste Veiligheidsrapportage Amsterdam, de VRA 1997. Het doel van deze rapportage is het bieden van inzicht in de voortgang van het veiligheidsbeleid en de effecten van dit beleid op de veiligheid in Amsterdam. Aangezien het gezamenlijk beleid betreft van het gemeentebestuur, het Openbaar Ministerie en de regiopolitie Amsterdam-Amstelland, wordt de Veiligheidsrapportage uitgebracht onder verantwoordelijkheid van de driehoek.

Vanzelfsprekend is de huidige opzet van deze tweede Veiligheidsrapportage zo veel mogelijk gelijk aan de opzet van de eerste Veiligheidsrapportage. Op deze wijze wordt op een gestandariseerde wijze veiligheid en veiligheidsbeleid gemonitord.

Samenhangend met de speerpunten van het veiligheidsbeleid worden weer vijf verschillende thema's¹ onderscheiden. Per thema worden zowel de belangrijkste beleidsontwikkelingen als de belangrijkste cijfermatige ontwikkelingen weergegeven.

Evenals in de vorige Veiligheidsrapportage wordt bij elk thema eerst voor de stad als geheel en vervolgens op stadsdeelniveau een beeld geschetst van de belangrijkste ontwikkelingen.

De vijf thema's zijn:

- **Veilige woonomgeving.** In hoofdstuk 2 komen inbraak, diefstal van en uit auto's, fietsdiefstal en onveiligheidsgevoelens thuis aan de orde.
- **Leefbaarheid.** In hoofdstuk 3 passeren verschillende aspecten van dit thema de revue. Het betreft onder meer verloedering, verschillende vormen van overlast, onveiligheidsgevoelens en de omgang tussen verschillende bevolkingsgroepen.
- **Drugsoverlast.** In hoofdstuk 4 wordt onder meer ingegaan op gebruik van harddrugs en de gevolgen daarvan, het beleid ten aanzien van coffeshops en overlast ten gevolge van drugsgebruik en drugshandel.
- **Geweldscriminaliteit.** In hoofdstuk 5 worden verschillende vormen van geweld onderscheiden: straatroof en roofoverval zijn al jaren aandachtspunten voor het beleid. Mede naar aanleiding van de vorige Veiligheidsrapportage is inmiddels ook agressie en geweld een belangrijk speerpunt geworden.
- **Jeugdcriminaliteit.** In hoofdstuk 6 staat in tegenstelling tot de voorgaande hoofdstukken een categorie daders centraal, namelijk jeugdige daders. Er wordt onderscheid gemaakt in kinderen jonger dan 12 jaar (twaalfminners), jongeren van 12-17 (de strafrechtelijk minderjarigen) en jongeren van 18-24.

Na de afzonderlijke thema's wordt in hoofdstuk 7 afgesloten met generale conclusies ten aanzien van de ontwikkeling van de veiligheid en het veiligheidsbeleid in Amsterdam.

Noot 1 Overigens is bezien of het mogelijk was een zesde thema toe te voegen, te weten slachtofferchap van ondernemers. Dit is alleen mogelijk als er een aparte slachtofferenquête onder ondernemers wordt gehouden; vooralsnog ontbreken hiervoor de financiële middelen.

Voorts zijn er drie bijlagen opgenomen in deze Veiligheidsrapportage.

- In bijlage 1 wordt een korte beschrijving gegeven van de inspanningen die door het OM en andere partners in de veiligheidsketen worden ondernomen om de justitiële produktie te verhogen. Deze inspanningen laten zich niet onder een van de thema's onderbrengen.
- In bijlage 2 is het overzicht opgenomen van de beleidsinspanningen op stadsdeelniveau, onderverdeeld naar de 5 thema's.
- In bijlage 3 is een plattegrond opgenomen met de verklaring van de lettercodes van de stadsdeelnamen.

Informatiebronnen en werkwijze

Er is gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen.

- Om het gevoerde veiligheidsbeleid in beeld te krijgen is gebruik gemaakt van de projectenbank van de gemeente Amsterdam en de stadsdeel-veiligheidsplannen, die zijn uitgebracht in de jaren 1997 tot en met 1999.

De aldus verkregen informatie is aangevuld door middel van de procedure die onder het kopje 'werkwijze' is beschreven.

- De stedelijke leefbaarheidsmonitor over de jaren 1997 en 1999. Aangezien deze monitor inmiddels voor de tweede keer is afgenomen, kunnen dus nu op basis van deze monitor ook vergelijkingen in de tijd gemaakt worden. Dit heeft er toe geleid dat er in vergelijking met de vorige VRA meer gebruik is gemaakt van de leefbaarheidsmonitor en minder van de politiemonitor. De leefbaarheidsmonitor biedt namelijk het voordeel dat zij uitsluitend op Amsterdam betrekking heeft, terwijl de politiemonitor op de politieregio Amsterdam-Amstelland betrekking heeft. Bovendien is in de leefbaarheidsmonitor in 1999 met het oog op de ontwikkeling van beleid ten aanzien van agressie en geweld een speciale module over geweld opgenomen.
- Politiegegevens over aantallen aangiften van verschillende delicten.
- Politiegegevens over aangehouden kinderen jonger dan 12 jaar en over aantallen geverbaliseerde jongeren in de leeftijd van 12-17 en 18-24 jaar.
- Tenslotte is voor het hoofdstuk over drugsoverlast gebruik gemaakt van informatie die door verschillende gemeentelijke diensten (GG en GD, Dienst Binnenstad) is aangeleverd alsmede van onderzoek dat door onderzoeksbureau O + S is uitgevoerd.

Om de stadsdelen vooraf te informeren over de informatie die in de VRA gepresenteerd zou gaan worden en om te checken of de verzamelde informatie over het decentrale beleid op de verschillende thema's volledig was, zijn in februari 2000 voor alle stadsdelen korte rapportages opgesteld waarin de belangrijkste ontwikkelingen en projecten onderverdeeld naar de vijf thema's zijn weergegeven.

Elk stadsdeel is verzocht commentaar te geven en zo nodig aanvullingen te leveren op de in de rapportage weergegeven projecten. Acht stadsdelen hebben reacties en aanvullingen gegeven; deze aanvullingen zijn verwerkt in bijlage 2 van deze Veiligheidsrapportage.

2 Veilige woonomgeving

Het thema veilige woonomgeving heeft betrekking op onderwerpen die ingrijpen op de directe woonomgeving van de burgers. De onderwerpen die in deze rapportage onderscheiden worden zijn woninginbraken, diefstal uit en van auto's, diefstal van overige voertuigen en onveiligheidsgevoelens in de woning.

2.1 Stedelijk niveau

Beleid

Het thema veilige woonomgeving is onderdeel van het gemeentelijk integraal veiligheidsbeleid dat op decentraal niveau wordt uitgevoerd. De centrale stad is in hoofdzaak verantwoordelijk voor de regie en monitoring. Hoewel het thema veilige woonomgeving vooral een decentrale aangelegenheid is, wordt er op stedelijk niveau ook een aantal projecten uitgevoerd.

- De politie heeft, in samenwerking met verzekeringsmaatschappijen, het project Alarm-auto opgezet. Dit project, waarbij auto's voorzien zijn van inbraakmeldingsapparatuur, is gericht op de aanpak van diefstal uit auto's en autodiefstal.
- Het Inbraak Preventiecentrum (IPC) bestaat sinds 1989. In 1999 zijn door het IPC 3100 woningen beveiligd, door verbeteringen aan te brengen aan het hang- en sluitwerk. Het IPC heeft ook een aantal preventie-adviseurs in dienst; het voornemen bestaat dat deze adviseurs betrokken worden bij certificering voor het Keurmerk Veilig Wonen.
- Het Politiekeurmerk Veilig Wonen valt uiteen in een keurmerk voor bestaande bouw en een keurmerk voor nieuwbouw. Bij het keurmerk voor bestaande bouw worden adviezen door preventieadviseurs van de politie aan bewoners gegeven. Bij de huizen wordt op basis van het advies hang- en sluitwerk aangebracht die aan de bepaalde minimum eisen voldoet. Bij het keurmerk voor nieuwbouw wordt al bij de ruimtelijke ontwerpfase en in het bouwbestek rekening gehouden met inbraakpreventie.
- Het Amazoneproject van de politie is gestart om de woonomgeving veiliger te maken door overlast veroorzakende jongeren aan te pakken. Het Amazoneproject ontwikkelt zich momenteel in de richting van een aanpak van harde kern jongeren.
- De politie heeft recent een projectvoorstel opgesteld voor de integrale aanpak van fietsdiefstal in Amsterdam. Dit voorstel zal binnenkort van start gaan.

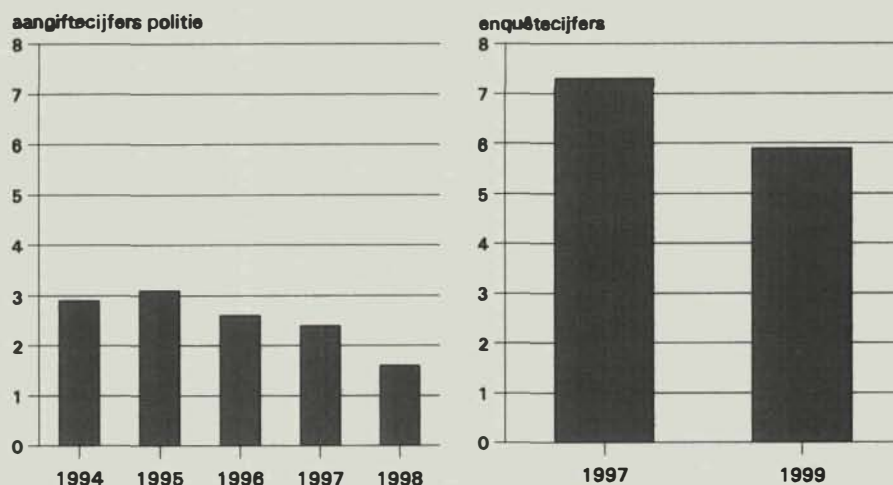
Voorts kan hier worden gewezen op de buurtregisseurs die bij de politie werkzaam zijn. In het hoofdstuk over leefbaarheid wordt hier nader op ingegaan. De activiteiten van de buurtregisseurs zijn ook gericht op het vergroten van de veiligheid van de woonomgeving.

Omvang en ontwikkeling

In de volgende grafieken worden de omvang en ontwikkeling weergegeven van het aantal woninginbraken, het aantal diefstallen uit en van auto's en onveiligheidsgevoelens in de woning.

Figuur 2.1 Slachtofferschap inbraak

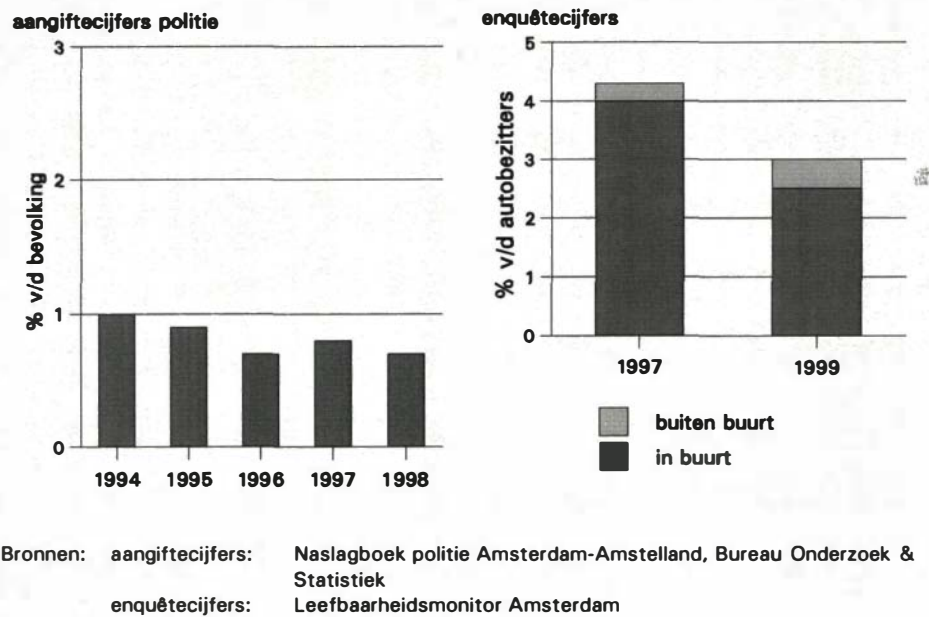
percentage van de woningen waar is ingebroken

Bronnen: aangifte cijfers: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek
enquêtecijfers: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Het slachtofferschap van woninginbraken laat vanaf 1995 een dalende tendens zien. Het aantal inbraken per 100 woningen waarvan aangifte bij de politie is gedaan is in 1998 ten opzichte van 1996 gedaald met 39%. Ook uit de enquêtecijfers blijkt een scherpe daling van het aantal woninginbraken. Het in 1995 ingezette beleid om woninginbraken terug te dringen is hiermee succesvol.

Figuur 2.2 Slachtofferschap autodiefstal

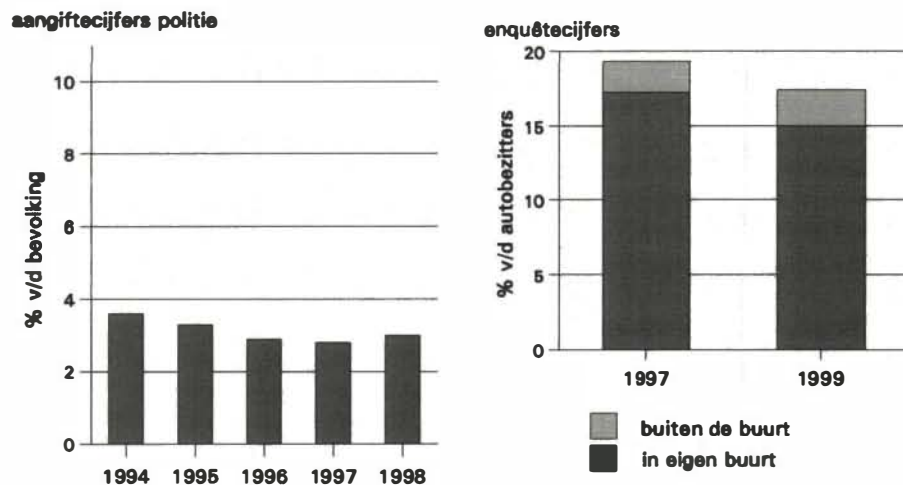

Het aantal aangiften van gestolen auto's is in 1998 ten opzichte van 1997 afgenomen en komt op het niveau van 1996.

De gegevens uit de leefbaarheidsmonitor laten een duidelijke daling zien. Het merendeel wordt in de eigen woonbuurt gestolen. Er valt een lichte toename te constateren van het aantal auto's dat buiten de eigen woonbuurt wordt gestolen.

De stabilisatie van het aantal aangiften in combinatie met de daling van het slachtofferpercentage duidt er op dat minder auto's van Amsterdammers en meer auto's van bezoekers van de stad worden gestolen.

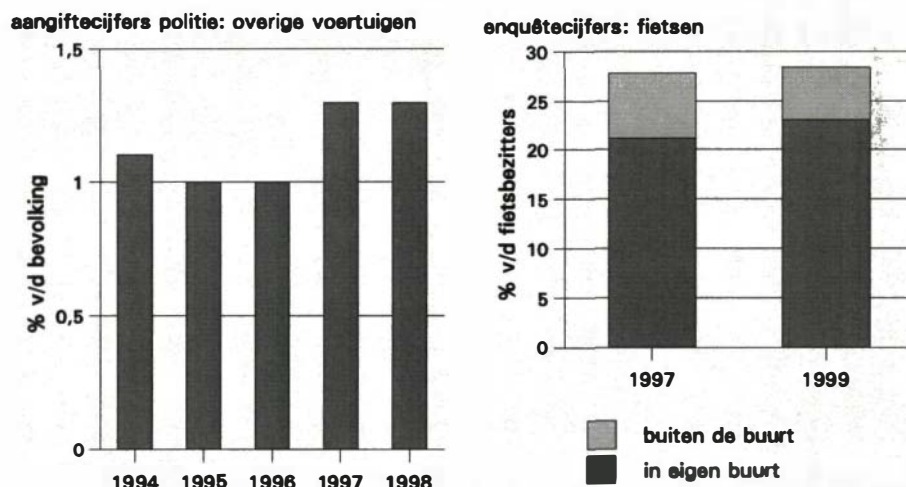
Figuur 2.3 Slachtofferschap diefstal uit auto's

Bronnen: aangiftecijfers: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek
 enquêtecijfers: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Het aantal diefstallen uit auto's waarvan aangifte is gedaan, is ten opzichte van 1996 licht gestegen. Uit de leefbaarheidsmonitor blijkt daarentegen dat er zich een daling heeft voorgedaan. Ook hier is een mogelijke verklaring dat minder vaak uit auto's van Amsterdammers wordt gestolen, maar vaker uit auto's van mensen die de stad bezoeken.

Figuur 2.4 Slachtofferschap diefstal overige voertuigen/ fietsdiefstal
percentage van de bevolking dat slachtoffer is

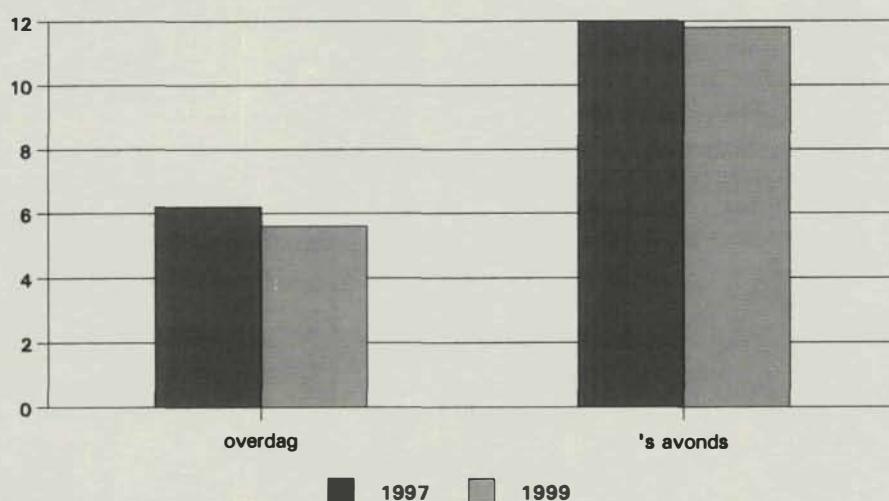

Bronnen: aangiftecijfers: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek²
 enquêtecijfers: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Het aantal aangiften van diefstal van overige voertuigen (waarvan fietsen veruit het grootste deel uitmaken) is in 1998 ten opzichte van 1996 gestegen. Ten opzichte van 1997 is het aantal aangiften even hoog gebleven. Het slachtofferpercentage voor fietsdiefstal is in 1999 ten opzichte van 1997 licht gestegen. Het merendeel van de fietsen wordt gestolen in de eigen woonbuurt.

Noot 2 De aangiftecijfers betreffen overige voertuigen, dat wil zeggen voertuigen anders dan auto's.

Figuur 2.5 Slachtofferschap onveiligheidsgevoelens in woning
percentage voelt zich soms of vaak onveilig

Bronnen: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Het percentage Amsterdammers dat zich soms of vaak onveilig voelt in de eigen woning is in Amsterdam in 1999 ten opzichte van 1997 licht gedaald. 's Avonds voelen tweemaal zoveel bewoners zich soms of vaak onveilig in hun woning dan overdag.

2.2 Decentraal niveau

Beleid

In totaal zijn er op decentraal niveau 55 projecten op het gebied van veilige woonomgeving geïnvesterd. Dit zijn 12 projecten meer dan in 1996. Met deze projecten is in 1999 aan bekende financiële middelen ruim drie miljoen gulden gemoeid.

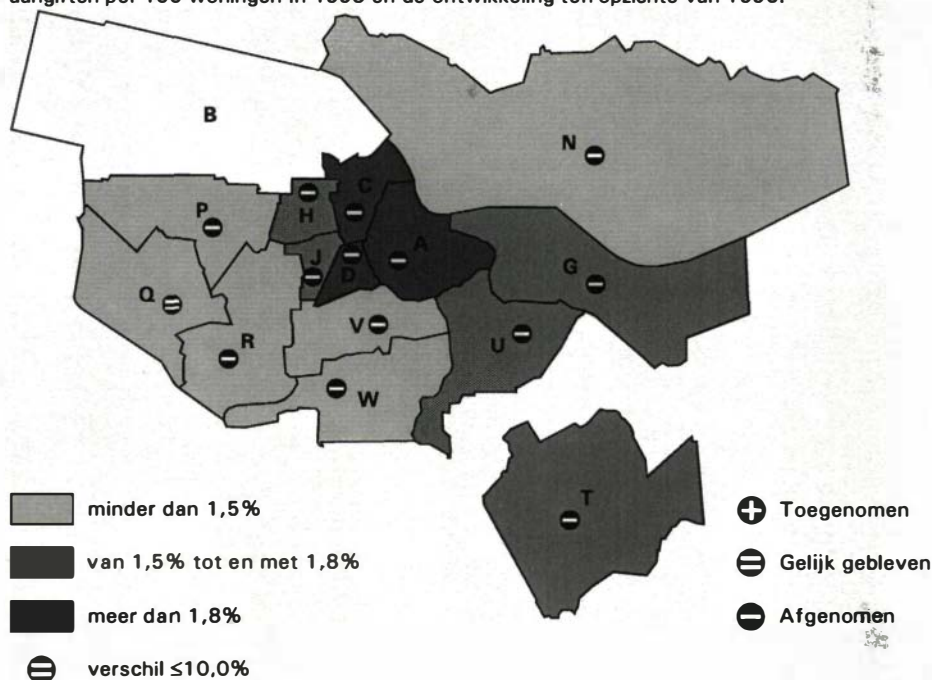
Omvang en ontwikkeling

Voor inbraak en autodiefstal worden de omvang en ontwikkeling uitsluitend weergegeven op basis van politiegegevens: het aantal slachtoffers in de leefbaarheidsmonitor voor deze beide delicten is te gering om ook slachtofferpercentages per stadsdeel te presenteren. Voor diefstal uit auto's en diefstal van overige voertuigen/fietsdiefstal geldt dat zowel van politiegegevens als van gegevens uit de leefbaarheidsmonitor gebruikt wordt gemaakt.

Woninginbraak

Figuur 2.6 Woninginbraak

aangiften per 100 woningen in 1998 en de ontwikkeling ten opzichte van 1996.

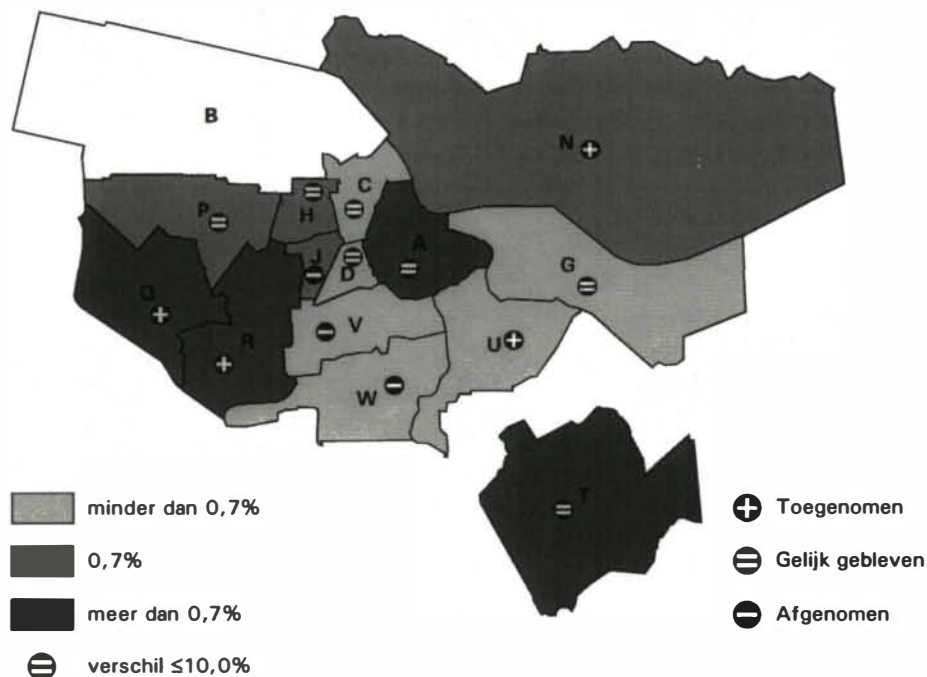
Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

In alle stadsdelen is het aantal woninginbraken gedaald. Alleen in Osdorp is de daling te klein om in de bovenstaande afbeelding zichtbaar te zijn. De binnenstad en stadsdeel Oud-West hebben het hoogste inbraakrisico. De stadsdelen ZuiderAmstel en Amsterdam-Noord hebben het laagste inbraakrisico. De beleidsinspanningen in deze stadsdelen om het aantal inbraken terug te dringen liggen boven het gemiddelde. In de stadsdelen Oost/Watergraafsmeer en Zuidoost is het inbraakrisico ten opzichte van 1996 het meest afgenomen. In beide stadsdelen liggen de beleidsinspanningen boven het gemiddelde voor heel Amsterdam.

Autodiefstal

Figuur 2.7 Autodiefstallen

aangiften per 100 inwoners in 1998 en de ontwikkeling ten opzichte van 1996.
Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

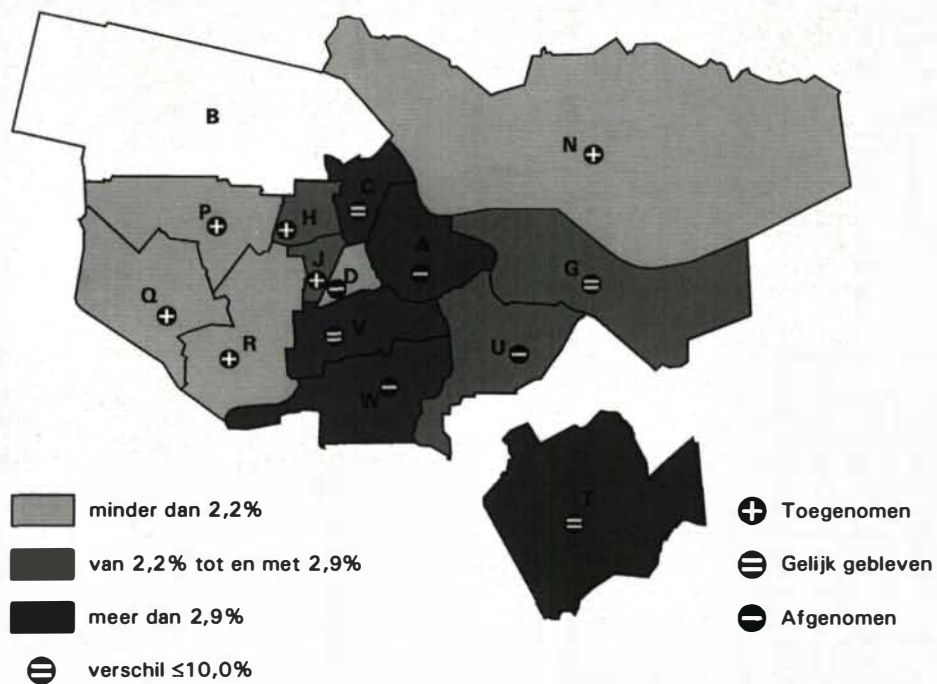

In de binnenstad en de stadsdelen Slotervaart/Overtoomse Veld en Osdorp worden de meeste aangiften van gestolen auto's gedaan. Ten opzichte van 1996 is in de twee laatstgenoemde stadsdelen bovendien een toename van het aantal aangiften te constateren. Er vinden in bovengenoemde stadsdelen geen projecten plaats die specifiek gericht zijn op het terugdringen van het aantal autodiefstallen. Het verdient aanbeveling om meer aandacht aan dit delict te gaan besteden. In stadsdeel Oud-West is het aantal aangiften van gestolen auto's het laagst.

Figuur 2.8 Diefstallen uit auto's

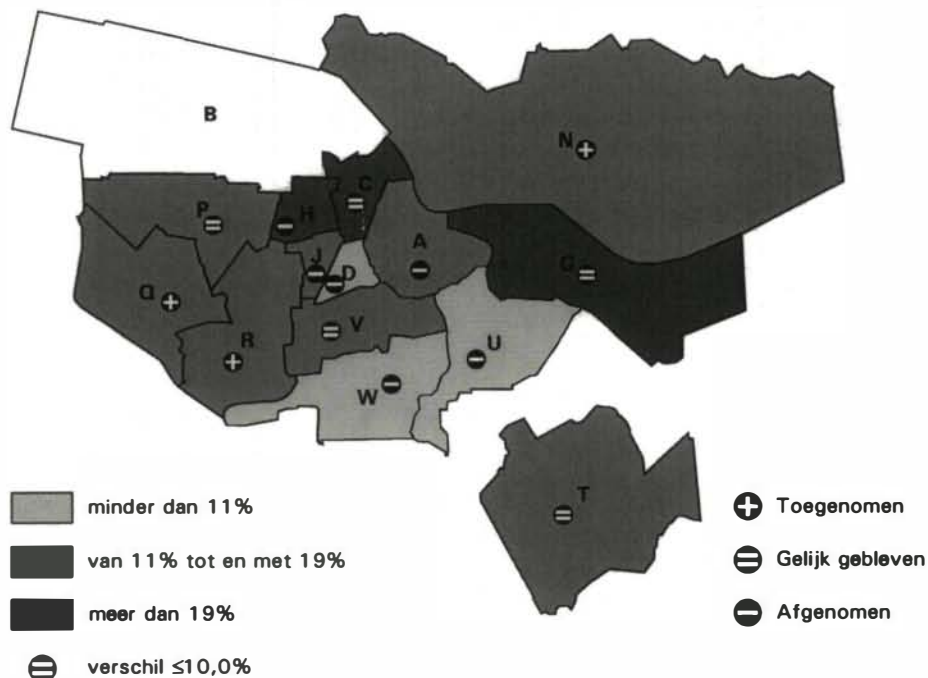
aangiften per 100 inwoners in 1998 en de ontwikkeling ten opzichte van 1996

Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

Figuur 2.9 Diefstal uit auto: slachtofferschap

percentage van de autobezitters dat binnen de buurt slachtoffer is geworden
Bron: Leefbaarheidsenquête Amsterdam

In de binnenstad worden de meeste aangiften gedaan van diefstal uit auto's. Dit heeft te maken met de centrumfunctie van de binnenstad, waardoor er veel auto's met een aantrekkelijke buit te vinden zijn. Het aantal aangiften van diefstal uit auto's is ten opzichte van 1996 echter wel met elf procent gedaald, ook het slachtofferpercentage is sterk gedaald. De bovengemiddelde beleidsinspanningen in de binnenstad ten aanzien van het voorkomen van autoinbraken leiden tot positieve resultaten.

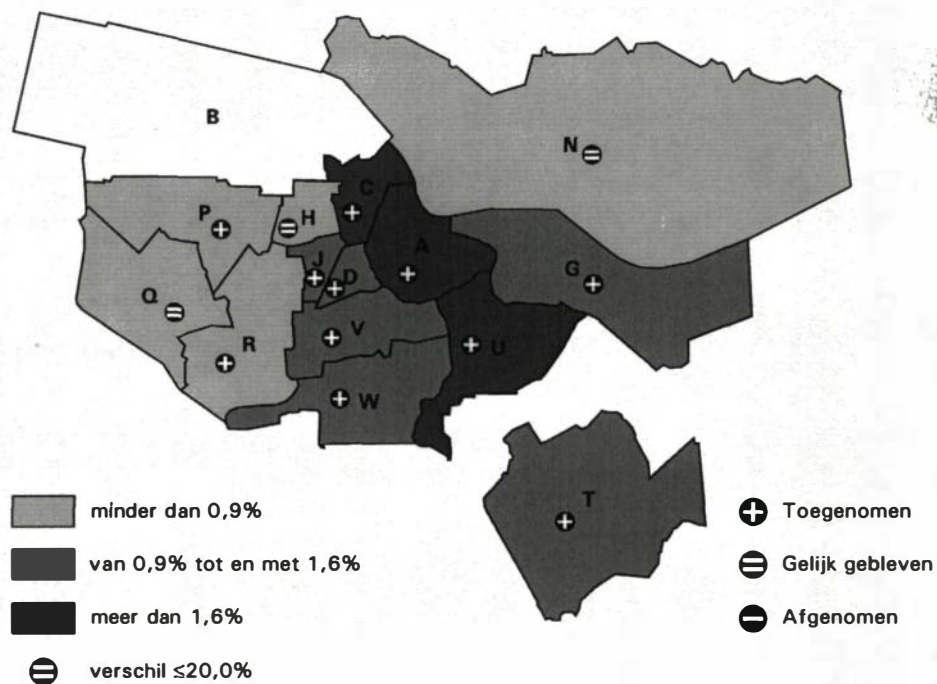
Het slachtofferpercentage voor diefstal uit auto's ligt in de binnenstad slechts iets boven het gemiddelde voor heel Amsterdam. Dit duidt erop dat er veel aangiften van diefstal uit auto's worden gedaan door mensen die niet in de binnenstad wonen. Ook in Amsterdam Oud Zuid en ZuiderAmstel is sprake van een hoog aantal aangiften en een gemiddeld slachtofferpercentage. Ook hier is de verklaring dat er veel aangiften worden gedaan door mensen die niet in deze stadsdelen wonen, maar bijvoorbeeld de RAI, het WTC en de VU bezoeken.

In Osdorp, Slotervaart/Overtoomse Veld en Amsterdam-Noord vertonen zowel de politiecijfers als de gegevens uit de leefbaarheidsmonitor voor diefstal uit auto's een stijging; een signaal dat dit delict in deze stadsdelen meer aandacht verdient.

In de stadsdelen Oud-West, Oost/Watergraafsmeer en ZuiderAmstel is zowel het aantal aangiften als het slachtofferpercentage voor diefstal uit auto's gedaald.

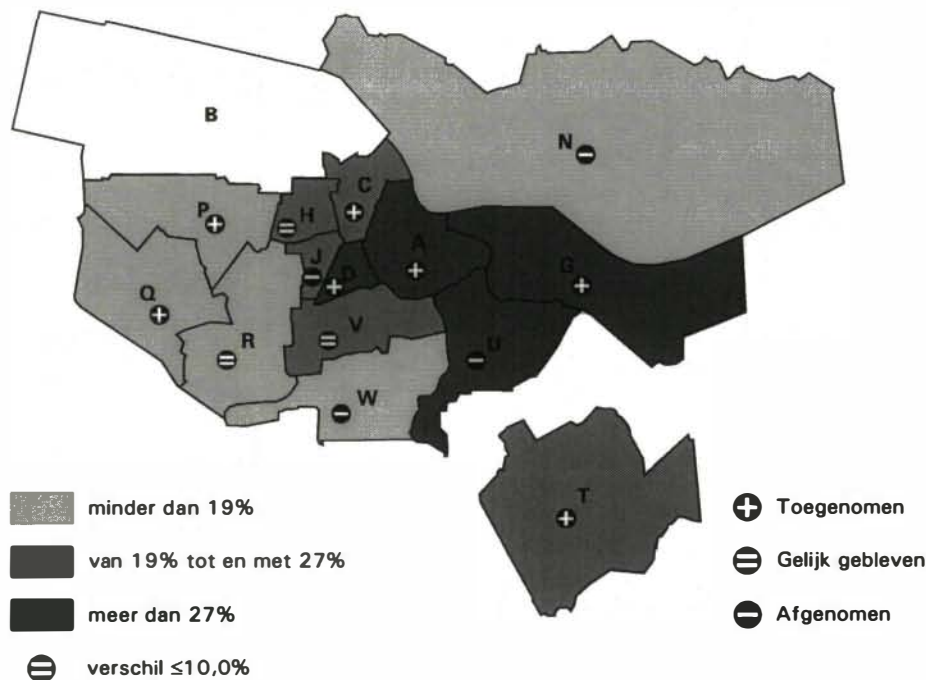
Figuur 2.10 Diefstallen van overige voertuigen (waaronder fietsdiefstal)

aangiften per 100 inwoners in 1998 en de ontwikkelingen ten opzichte van 1996.
Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

Figuur 2.11 Fietsdiefstal: persoonlijk slachtofferschap

percentage van de fietsbezitters dat binnen de buurt slachtoffer is geworden

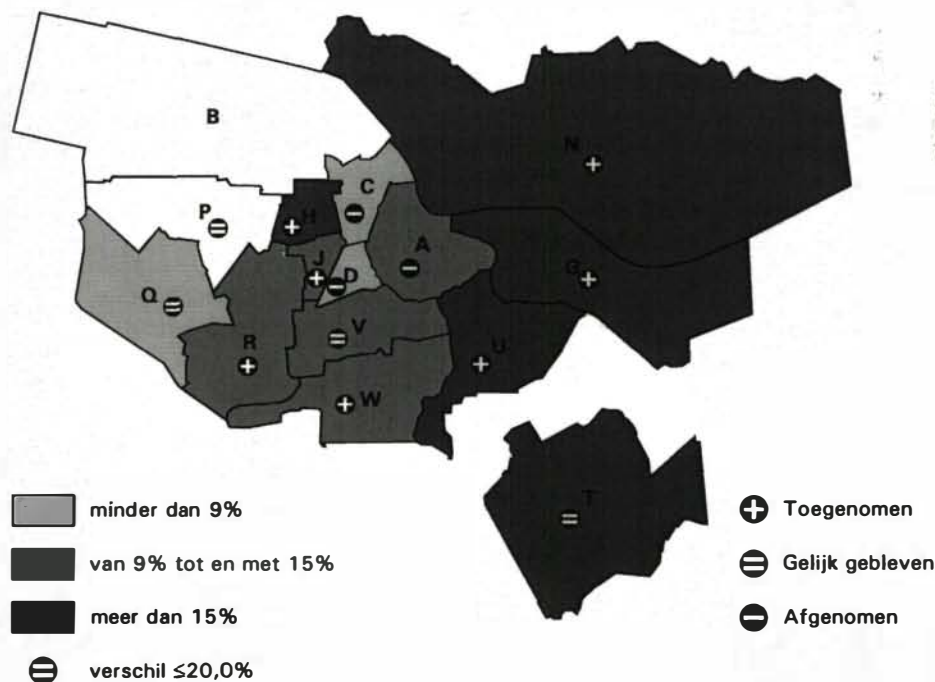

Bron: Leefbaarheidsenquête Amsterdam

In de binnenstad zijn de meeste aangiften van diefstallen van overige voertuigen gedaan. Ook het percentage bewoners in de binnenstad dat slachtoffer is geworden van fietsdiefstal is het hoogst van alle stadsdelen. Bovendien is er zowel voor het aantal aangiften als het slachtofferpercentage sprake van een stijging. Het is dan ook wenselijk dat in de binnenstad meer aandacht geschonken aan het tegengaan van diefstal van overige voertuigen/fietsdiefstal. Ook in Oud-West en Zeeburg is sprake van een hoog percentage slachtoffers in combinatie met een stijging in 1999 ten opzichte van 1997. Het is ook in deze stadsdelen wenselijk meer aandacht te besteden aan fietsdiefstal.

Figuur 2.12 Onveiligheidsgevoelens 's avonds binnenshuis

% dat zich soms of vaak onveilig voelt

Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam 1997 & 1999

Ten aanzien van de onveiligheidsgevoelens binnenshuis is de situatie in het stadsdeel Bos en Lommer het ongunstigst. Het percentage bewoners dat zich soms/vaak 's avonds binnenshuis onveilig voelt is het hoogst van alle stadsdelen en is bovendien flink gestegen. Ook in Zeeburg, Slotervaart/Overtoomse Veld en Oost/Watergraafsmeer is sprake van een hoog percentage en een stijging in 1999 ten opzichte van 1997. In de Binnenstad, Westerpark en Oud-West doen zich juist sterke dalingen voor van het percentage bewoners dat zich 's avonds thuis onveilig voelt. Een verklaring voor deze ontwikkelingen is moeilijk te geven; er is in ieder geval geen sprake van een samenhang tussen de mate waarin men zich 's avonds thuis onveilig voelt en het inbraakrisico binnen het stadsdeel.

2.3 Conclusies

Stedelijk niveau

- Er vinden in 1998 aanzienlijk minder woninginbraken plaats dan in 1996. Het beleid gericht op het terugdringen van dit delict is succesvol.
- Zowel voor autodiefstal als voor diefstal uit auto's geldt dat het slachtofferpercentage is gedaald, terwijl het aantal aangiften gelijk is gebleven respectievelijk licht is gestegen. Dit duidt erop dat Amsterdammers minder vaak slachtoffer van deze delicten worden maar bezoekers van de stad juist vaker.
- Voor diefstal van overige voertuigen/fietsdiefstal geldt dat zowel het aantal aangiften als het slachtofferpercentage stijgt. Het is wenselijk dat het beleid ten aanzien van dit delict geïntensiveerd wordt.

Decentraal niveau

- In alle stadsdelen is het aantal woninginbraken gedaald. In de stadsdelen Oost/Watergraafsmeer en Zuidoost is het inbraakrisico in 1998 ten opzichte van 1996 het meest afgenomen. De bovengemiddelde beleidsinspanningen van beide stadsdelen lijken hiermee vruchten af te werpen.
- Gelet op omvang en ontwikkeling van het aantal aangiften van autodiefstal verdient het overweging in de binnenstad, Slotervaart/Overtoomse Veld en Osdorp meer aandacht te schenken aan deze vorm van criminaliteit.
- Voor diefstal uit auto's geldt dat in de binnenstad, Amsterdam Oud Zuid en ZuiderAmstel het aantal aangiften hoog is, terwijl het slachtofferpercentage ongeveer gemiddeld of zelfs onder het gemiddelde ligt. De verklaring is dat in deze stadsdelen veel aangiften worden gedaan door mensen die daar niet wonen. Het verdient overweging na te gaan waar zich binnen deze stadsdelen de hot-spots bevinden en preventieve activiteiten op deze plekken te richten.

In Osdorp, Slotervaart/Overtoomse Veld en Amsterdam-Noord geven zowel de politiegegevens als de gegevens uit de leefbaarheidsmonitor een stijging te zien. Ook in deze stadsdelen verdient dit delict meer aandacht.

- Gelet op omvang en ontwikkeling van het aantal aangiften van diefstal van overige voertuigen en de slachtofferpercentages van fietsdiefstal verdient het overweging in de Binnenstad, Oud-West en Zeeburg meer aandacht aan deze delicten te besteden.

3 Leefbaarheid

Bij het thema *leefbaarheid* staat de kwaliteit van de woonomgeving centraal. Het gaat om zaken als verloedering en onveiligheidsgevoelens op straat. Verder wordt alle overlast behandeld die niet met de handel in en het gebruik van drugs te maken heeft. Drugsoverlast wordt namelijk apart besproken in hoofdstuk 4.

3.1 Stedelijk niveau

Beleid

Sinds 1995 wordt bij de politie gesproken over het instellen van *buurtregisseurs*. In totaal telt het korps op dit moment zo'n 90 aangestelde buurtregisseurs en worden er 60 agenten voor deze functie opgeleid. In september 2000 komen er nog eens 30 politiemensen in opleiding. In 2001 moeten er 185 buurtregisseurs aangesteld zijn. Het doel van de buurtregisseurs is de politie dicht bij de burger te brengen met de achterliggende gedachte 'kennen en gekend worden'. De buurtregisseurs hebben tot taak de veiligheid in de buurt te verbeteren. Enerzijds door zelf actief als uitvoerend politieman of -vrouw op te treden in hun buurt, anderzijds door nauwe samenwerking en afstemming met andere verantwoordelijke functionarissen en instanties in de wijk. In de praktijk betekent dat samenwerken met gemeentelijke diensten zoals de Dienst Stadstoezicht, stadsdelen, woningcorporaties, particuliere beveiligingsorganisaties, bedrijven en winkeliers, en bewoners. De buurtregisseur is voor de buurtbewoners aanspreekbaar voor allerlei vragen, opmerkingen, adviezen en informatie met betrekking tot veiligheid in de buurt.

In veel gevallen zullen de buurtregisseurs gaan werken vanuit zogenaamde *veiligheidssteunpunten*. Dit zijn thuisbases voor politiemensen, toezichthouders en wijkbeheerders waar deze onderlinge werkzaamheden worden afgestemd. Bewoners kunnen er ook terecht met vragen, meldingen en tips over veiligheid en leefbaarheid bij deze laagdrempelige voorzieningen. Momenteel zijn er 47 van dit soort veiligheidssteunpunten. Het is de bedoeling dat er in 2002 tachtig veiligheidssteunpunten in de stad geopend zijn.

Bij het beleid om de overheid dicht bij de burger te brengen kan ook het project *Justitie in de Buurt (JIB)* van het Openbaar Ministerie genoemd worden. Bij dit project wordt de officier van justitie sterker en meer gebonden aan een bepaalde wijk. Hiertoe is in de Pijp vanaf midden 1997 een kantoor geopend. Inmiddels zijn ook in Zuidoost en in Amsterdam West JIB-kantoren geopend. De officier van Justitie werkt nauw samen met partners zoals bureau slachtofferhulp, raad voor de kinderbescherming, reclassering, bureau Halt en de politie.

Het '*Street-wise-beleid*' van de politie heeft tot doel de leefbaarheid te optimaliseren op de openbare weg en in uitgaansgebieden. Het beleid richt zich op de acceptatie en naleving van traditionele normen en waarden, door meer aandacht van de politie op toezicht-items.

Zo dienden de politiemensen in 1999 200 bonnen per persoon per jaar te schrijven. Het speerpunt voor 2000 is het terug dringen van gevaarlijke verkeersgedragingen.

Tenslotte kan het *stadswachtproject* worden genoemd dat al sinds 1989 loopt. De doelstellingen van dit project zijn:

- bijdragen aan een beter beheer van de openbare ruimte;
- criminaliteitspreventie en vandalismebestrijding;
- scheppen van werkervaringsplaatsen.

De toezichthouders besteden 80% van hun werktijd aan surveilleren, signaleren en rapporteren. Ze hebben geen speciale (opsporings-) bevoegdheden, maar kunnen via portofoon en rapportage direct politie, GG&GD, parkeerbeheer en brandweer inschakelen.

Sinds 1 januari 1996 opereren de stadswachten onder de Dienst Stadstoezicht. Deze dienst kent naast toezicht de werkgebieden parkeren en reiniging.

Omvang en ontwikkeling

In 1997 is voor het eerst een overall-oordeel over de leefbaarheid gevraagd aan bewoners. Het gemiddelde rapportcijfer dat de bewoners in 1997 gaven aan het woon- en leefklimaat in hun buurt was een 7,2. In 1999 is dit rapportcijfer niet veranderd.

Er worden verschillende aspecten van leefbaarheid onderscheiden. Deze aspecten zijn:

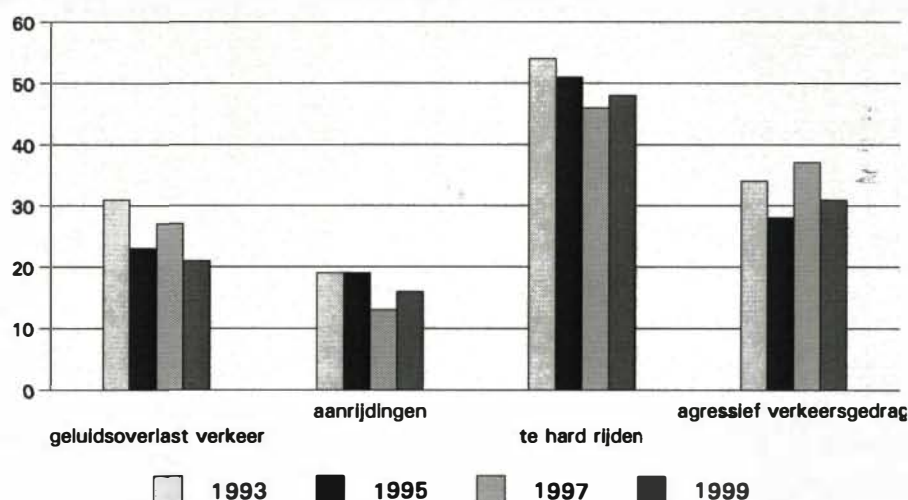
- verloedering en buurtproblemen;
- ervaren verkeersoverlast;
- onveiligheidsgevoelens buitenshuis en vermijdingsgedrag;
- omgang van verschillende bevolkingsgroepen.

Verloedering en buurtproblemen

Het aantal mensen dat de eigen buurt verloederd vindt, is in 1999 ten opzichte van 1997 licht gestegen: 23% versus 21%.

In de volgende figuur wordt de mening van de bevolking over een aantal buurtproblemen weergegeven.

Figuur 3.2 Buurtproblemen: verkeersoverlast.
percentage 'komt vaak voor' in regio Amsterdam-Amstelland.

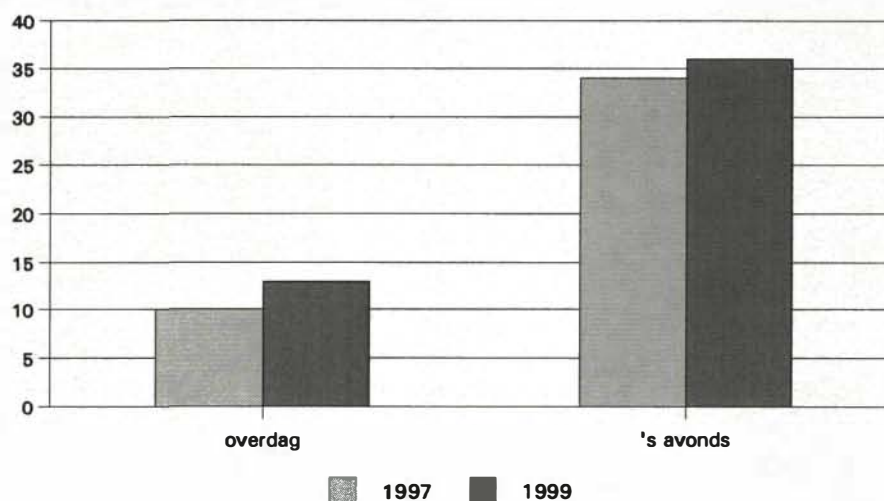

Bron: Politiemonitor Bevolking Amsterdam-Amstelland

In bovenstaande figuur (3.2) is te zien dat te hard rijden en agressief rijgedrag het vaakst als verkeersoverlast worden ervaren. De geluidsoverlast van verkeer is sinds 1993 geleidelijk gedaald. De ondervraagde bewoners zijn van mening dat aanrijdingen en gevallen van te hard rijden in 1999 in vergelijking tot 1997 licht zijn gestegen. Het niveau van 1993 wordt echter nog niet geëvenaard. Agressief verkeersgedrag is na een toename tussen 1993 en 1997 in 1999 gedaald tot onder het niveau van 1993.

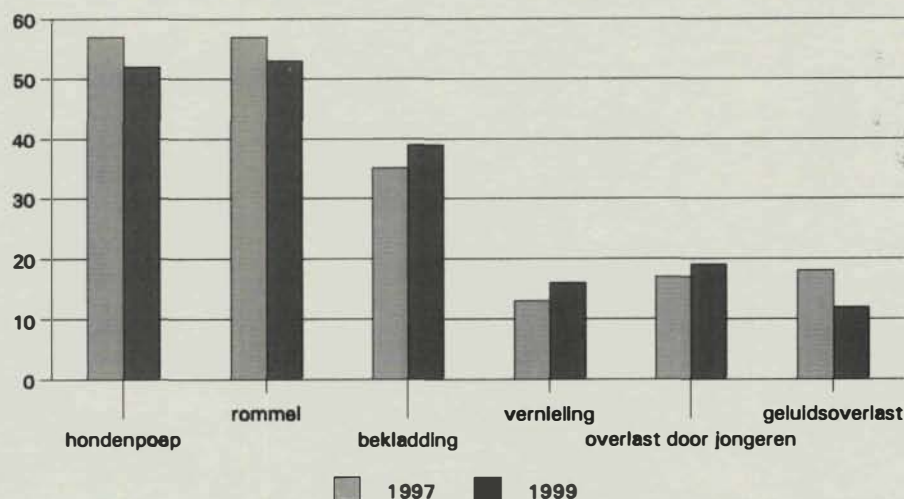
Onveiligheidsgevoelens en vermijdingsgedrag

Figuur 3.3 Onveiligheidsgevoelens op straat.
percentage dat zich buitenshuis soms of vaak onveilig voelt

Bron: Leefbaarheid Monitor Amsterdam

Figuur 3.1 Buurtproblemen: beleving van de buurt.
percentage van de bevolking dat probleem vaak vindt voorkomen

Bron: Leefbaarheids Monitor Amsterdam.

Hondenpoep en rommel op straat worden wederom als grootste buurtproblemen ervaren; hoewel in mindere mate dan in 1997. Als derde grote buurtprobleem wordt bekladding ervaren. Dit wordt als groter probleem ervaren dan in 1997. Naast bekladding worden ook vernieling en overlast door jongeren in 1999 als groter probleem ervaren dan in 1997. Een positieve ontwikkeling is dat de geluidsoverlast in de beleving van de bewoners is afgenomen.

De algemene conclusie kan worden getrokken dat de bevolking de woonomgeving schoner en minder lawaaierig vindt, maar signaleert dat problemen die over het algemeen door jongeren worden veroorzaakt toenemen.

Verkeersoverlast

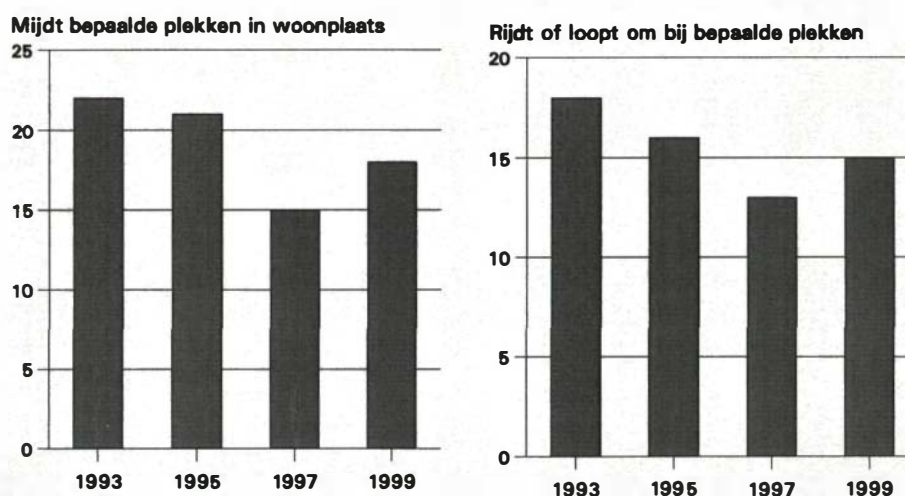
Verkeersoverlast wordt onderscheiden in vier vormen:

- geluidsoverlast van verkeer;
- aanrijdingen;
- te hard rijden;
- agressief verkeersgedrag.

De grafiek laat een lichte toename van onveiligheidsgevoelens zien, zowel overdag als 's avonds. Uit een nadere analyse (die niet grafisch is weergegeven) van onveiligheidsgevoelens blijkt dat:

- vrouwen zich minder veilig op straat en in hun eigen woning voelen dan mannen;
- vijftenzestigplussers zich 's avonds minder veilig op straat voelen dan andere leeftijdsgroepen;
- overdag voelen net zoveel oudere als jongere Amsterdammers zich onveilig.

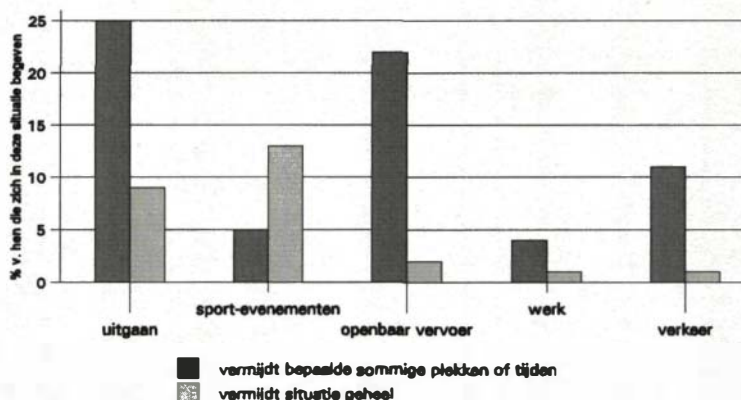
Figuur 3.4 Vermijdingsgedrag: soorten van vermijdingsgedrag
percentage "komt vaak voor" in regio Amsterdam-Amstelland

Bron: Politie-monitor Bevolking Amsterdam-Amstelland

Tussen 1993 en 1997 is het aantal mensen dat vaak bepaalde plekken in Amsterdam mijdt en het aantal mensen dat omrijdt of -loopt om onveilige plekken te mijden duidelijk gedaald. In 1999 is echter weer een lichte toename te constateren ten opzichte van 1997.

Figuur 3.5 Vermijdingsgedrag: plaatsen en situaties
percentage van degenen die zich in deze situaties (zouden) begeven

Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam 1999

Uit angst voor agressie en geweld worden bepaalde uitgaansplekken op bepaalde tijden of nachten het sterkst gemeden. Ook wordt het openbaar vervoer vaak gemeden op bepaalde tijden of routes.

Omgang van bevolkingsgroepen met verschillende etnische achtergronden

Het percentage van de Amsterdamse bevolking dat meent dat de verschillende bevolkingsgroepen in de buurt goed met elkaar omgaan is gestegen van 61% in 1997 tot 65% in 1999.

3.2 Decentraal niveau

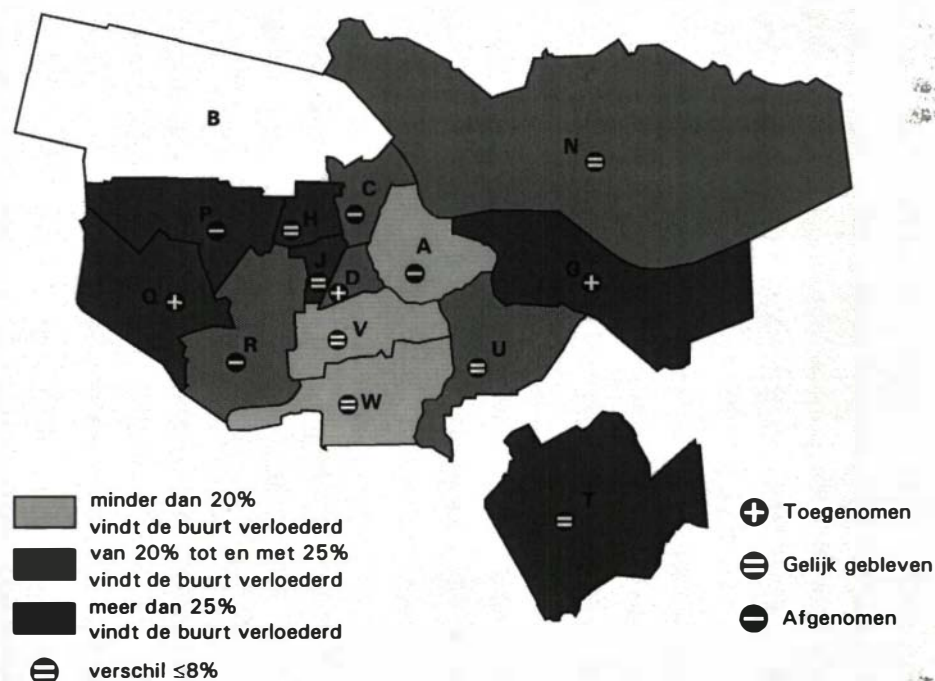
Beleid

Het beleid van de stadsdelen valt binnen het kaderstellend beleid van de centrale stad. In nauw overleg met de strategische partners van de stadsdelen (in deze politie en justitie en ook vaak woningbouwverenigingen) wordt het beleid door de stadsdelen vastgesteld en vastgelegd in de jaarplannen veiligheid. In deze plannen wordt het beleid onder andere geconcretiseerd door middel van projecten. De projecten die betrekking hebben op het thema leefbaarheid, bestrijken veelal de volgende velden.

- wijk-/buurtbeheer, veiligheidssteunpunten, bestrijding (extreme) overlast;
- vandalismpreventie;
- toezicht & service.

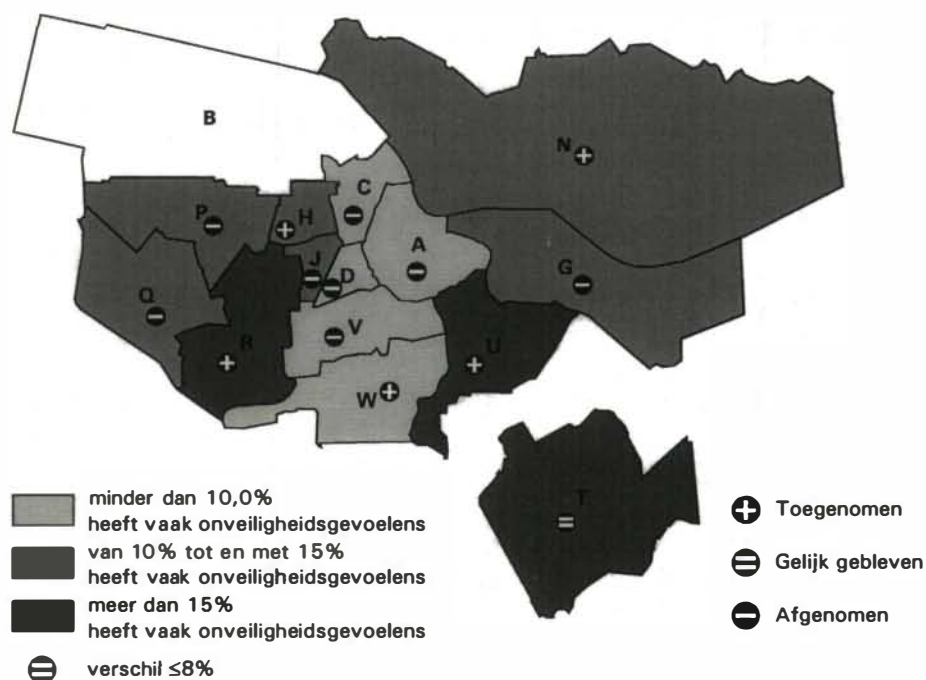
In totaal zijn er op decentraal niveau 148 leefbaarheidsprojecten geïnventariseerd, dit zijn 23 projecten meer dan in 1996. Met deze projecten is in 1999 aan bekende financiële middelen ruim 14 miljoen gulden gemoeid.

Figuur 3.6 Verloedering
percentage eens met uitspraak 'Ik vind de buurt waar ik woon verloederd'
Bron: Bevolkingsonderzoek in wijkteamgebieden 1997 en 1999

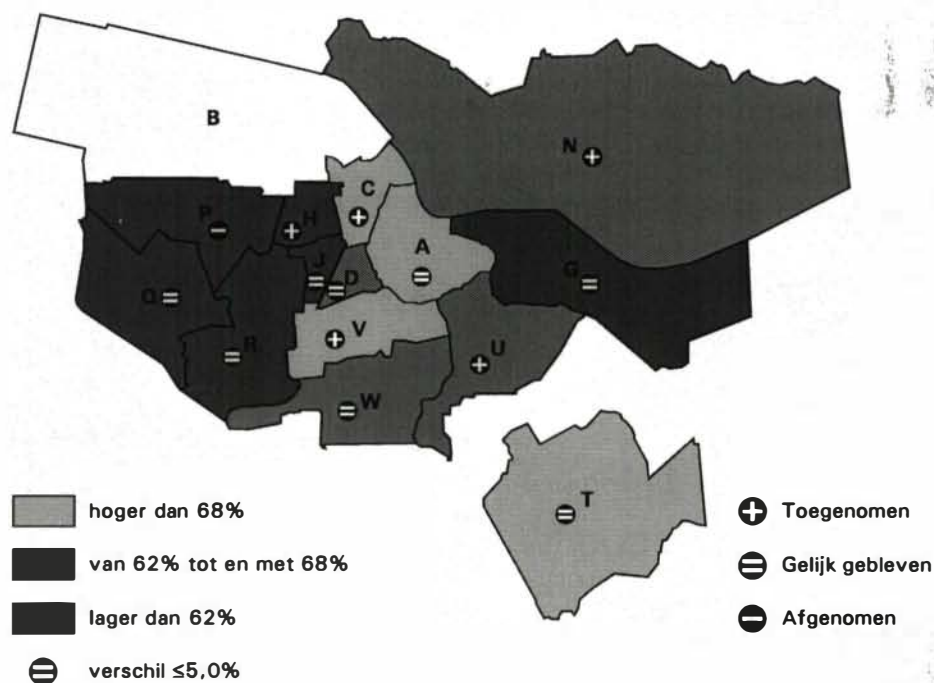
In de binnenstad is het percentage bewoners dat de buurt verloederd vindt het laagst en in Osdorp het hoogst. Voorts valt op dat de stadsdelen Osdorp en Zeeburg de grootste toename kennen van het aantal bewoners dat de eigen woonbuurt verloederd vindt. In de binnenstad en de stadsdelen Geuzenveld/Slotermeer en Westerpark is het percentage bewoners dat vindt dat hun buurt verloederd is gedaald. In de binnenstad liggen de beleidsinspanningen boven het gemiddelde. In de stadsdelen Westerpark en Geuzenveld/Slotermeer zijn de inspanningen juist bescheiden.

Figuur 3.7 Onveiligheidsgevoelens buitenshuis
percentage personen 'vaak' bang 's avonds alleen op straat in eigen buurt
bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

In het stadsdeel Zuidoost is het percentage bewoners dat zich 's avonds buitenshuis onveilig voelt het hoogst (22%). In het stadsdeel Westerpark is dit percentage bewoners het laagst. Tevens heeft in dit stadsdeel de grootste afname van onveiligheidsgevoelens plaats gevonden.

Figuur 3.8 Omgaan van bevolkingsgroepen met verschillende etnische achtergronden
percentage dat vindt dat verschillende etniciteiten goed met elkaar omgaan
bron: Bevolkingsonderzoek in wijkteamgebieden

In de binnenstad en in de stadsdelen Westerpark en Amsterdam Oud Zuid is het percentage bewoners dat vindt dat bewoners met een verschillende etnische achtergrond goed met elkaar omgaan het hoogst (73%). In stadsdeel Geuzenveld/Slotermeer is dit percentage het laagst, namelijk 44%. Bovendien is er in dit stadsdeel in 1999 ten opzichte van 1997 sprake van een daling van dit percentage. Een verbetering in de omgang heeft zich voorgedaan in de stadsdelen Westerpark, Bos en Lommer, Amsterdam-Noord, Oost/Watergraafsmeer en Amsterdam Oud Zuid. In de stadsdelen Bos en Lommer en Amsterdam-Noord is er specifiek beleid plaats gevonden om sociale integratie te bevorderen.

3.3 Conclusies

Stedelijk niveau

- Het algemene niveau van leefbaarheid in Amsterdam is in 1999 ten opzichte van 1997 nauwelijks veranderd. Het rapportcijfer is net als in 1997 7.2 en dat is zeker bevredigend te noemen. Ten aanzien van de verschillende aspecten van leefbaarheid zijn wel lichte veranderingen te constateren. Een positieve tendens tekent zich af ten aanzien van hondenpoep, rommel, geluidsoverlast (algemeen en door verkeer), agressief verkeersgedrag en de omgang van bevolkingsgroepen met verschillende etnische achtergronden. Vier van deze aspecten werden in de vorige Veiligheidsrapportage genoemd als aspecten die voor verbetering vatbaar waren. In dit opzicht is het gevoerde beleid dus geslaagd. Een negatieve tendens doet zich voor ten aanzien verloedering, problemen die jongeren veroorzaken (vernietiging, bekladding en overlast door jongeren), aanrijdingen, te hard rijden, onveiligheidsgevoelens en vermijdingsgedrag.

Decentraal niveau

- In het thema leefbaarheid wordt gemiddeld genomen door de stadsdelen veel geïnvesteerd. De (beleids)investeringen in dit thema zijn groter dan de investeringen in de overige thema's.
- De binnenstad en de stadsdelen Westerpark en Amsterdam Oud Zuid scoren op alle drie op stadsdeelniveau behandelde aspecten van leefbaarheid (verloedering, onveiligheidsgevoelens en omgang van bevolkingsgroepen) goed. Opvallend daarbij is dat de beleidsinspanningen in het stadsdeel Westerpark gering zijn.
- Met name in een aantal westelijke stadsdelen (met hoofdzakelijk naoorlogse woningen) zijn de scores op meerdere leefbaarheidsaspecten ongunstig. Het betreft Bos en Lommer, de Baarsjes, Geuzenveld/Slotermeer, Slotervaart/Overtoomse Veld en Osdorp. De investeringen die in deze stadsdelen worden gedaan, lijken nog onvoldoende vruchten af te werpen. Hetzelfde geldt voor Zeeburg. In Geuzenveld/Slotermeer verdienen in het kader van de verbetering van de leefbaarheid de relaties tussen de verschillende bevolkingsgroepen extra aandacht.

4 Drugsoverlast

Onder *drugsoverlast* wordt verstaan: de overlast die drugsdealers, drugsgebruikers en coffeeshops veroorzaken. Als indicatie voor de problematiek worden in dit hoofdstuk niet alleen gegevens over overlast, maar ook gegevens over drugsgebruik gepresenteerd.

Net als bij het drugsbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen hard- en softdrugs. In tegenstelling tot de vorige editie van de veiligheidsrapportage Amsterdam gaat hier niet alleen om de 'klassieke' soorten drugs (softdrugs; cannabisproducten en harddrugs; opiaten). Er worden ook gegevens gepresenteerd over gebruik van alcohol, synthetische drugs en pado's.

4.1 Stedelijk niveau

Beleid

Softdrugs

Het beleid met betrekking tot softdrugs is als vanouds gebaseerd op de scheiding van hard- en softdrug "scènes". Mede daarom worden coffeeshops gedoogd. Zij moeten dan wel voldoen aan de door de procureurs-generaal opgestelde AHOJ-G-criteria;

- geen Affichering;
- geen Harddrugs;
- geen Overlast;
- geen Jeugd jonger dan 18 jaar toelaten;
- geen verkoop van grotere hoeveelheden dan 5 gram (Gewichtscriterium).

Daarnaast is met het oog op de beheersbaarheid van (het aantal) coffeeshops een exploitatievergunning voor deze bedrijven verplicht gesteld. Dit maakt het mogelijk bepaalde voorschriften op te leggen. Coffeeshops kunnen dan als horecabedrijven functioneren. Bedrijven waarvan de eigenaar een crimineel verleden heeft of bedrijven die een bedreiging vormen voor het woon- en leefklimaat in de omgeving, bijvoorbeeld door overconcentratie of omdat er een school in de buurt is, krijgen geen exploitatievergunning.

De volgende uitgangspunten liggen aan het Amsterdamse coffeeshopbeleid ten grondslag:

- een scherpe handhaving van de AHOJ-G-richtlijnen;
- invoering van een stelsel van exploitatievergunningen;
- een helder systeem van voorwaarden voor coffeeshops zodat zij als andere horecabedrijven kunnen functioneren;
- een op de vorige punten gebaseerd inzichtelijk systeem van handhaving door politie, justitie en gemeentelijke diensten.

Coffeeshops die zich niet houden aan de AHOJ-G-richtlijnen worden eerst een week gesloten. Volgt weer een overtreding van de AHOJ-G-richtlijnen dan wordt de zaak twee weken gesloten. Na een derde overtreding op rij wordt geen softdrugsverkoop in de zaak meer gedoogd. Naleving van de regels wordt regelmatig gecontroleerd door het Horeca Interventie team (HIT).

Inmiddels is het Amsterdamse coffeeshopbeleid geëvalueerd (Bielemans, Snippe: 1999). Het beleid blijkt redelijk goed te werken; de meeste regels

worden inmiddels beter nageleefd, dit geldt met name wat betreft de regelgeving over harddrugs, affichering, overlast en handelsvoorraad. De verkoop aan en aanwezigheid van minderjarigen vallen echter niet goed te controleren door de coffeeshophouders. Er is immers geen identificatieplicht. Met name coffeeshophouders die veel verschillende soorten cannabis aanbieden of veel klanten hebben, hebben wel moeite met de maximumhandelsvoorraad.

In Zuidoost is een nieuw probleem ontstaan, zo blijkt uit 'Gedogen en gewogen' (1999), een evaluatie van het Amsterdamse coffeeshopsbeleid, die door bureau Intraval is uitgevoerd. Doordat er in dit stadsdeel geen coffeeshops zijn, zou de straathandel toenemen en kan de scheiding tussen harddrugs- en softdrugshandel niet langer gegarandeerd worden.

Harddrugs

De pijlers onder het (harddrugs)beleid zijn repressie en hulpverlening. De belangrijkste actoren, naast de gemeente, zijn dan ook de politie en justitie aan de ene kant (repressie en handhaving openbare orde) en de hulpverlening en de GG&GD aan de andere kant.

Een belangrijke nieuwe voorziening ter beheersing van de drugsoverlast is de realisering van verblijfsruimten. Verblijfsruimten zijn een vorm van dagopvang waar een kleine vaste groep zorgvuldig geselecteerde langdurig drugsgebruikers hun drugs kunnen gebruiken. De politie zorgt voor extra toezicht in de omgeving van gebruikersruimten om drugshandel en gebruik daar te voorkomen. Het aantal verblijfsruimten zal de komende twee jaar worden uitgebreid van 7 naar 15.

Andere projecten op het gebied van drugsoverlast zijn:

- Realisering tweede heroïnepost. Amsterdam neemt deel aan een onderzoek naar de effectiviteit van gratis heroïneverstrekking onder langdurig verslaafden, de eerste heroïnepost is reeds in gebruik.
- Realisering van geïntegreerde voorzieningen. De betrokken instellingen zullen vooralsnog niet achter één deur worden samengebracht, wel zullen afspraken worden gemaakt over het gezamenlijk behalen van een aantal doelen. De Jellinek-kliniek heeft in samenwerking met de GG en GD de taak gekregen de doelstellingen met betrekking tot de extreem problematische (verslaafde) personen te realiseren (dagelijks onderdak, zinnige dagbesteding, een inkomen, mogelijkheid om drugs beschermd te kunnen gebruiken en regelmatige controle van lichamelijke en geestelijke gezondheid).
- Bouwtechnische verbeteringen in de bestaande voorzieningen voor maatschappelijke opvang.

Het Openbaar Ministerie heeft het project 'Verslaafde vrouwen top tien' opgezet. Aanleiding tot dit project is het bestaan van een groep verslaafde vrouwen die veel overlast veroorzaakt en bij wie de huidige korte detenties niet effectief blijken te zijn. Zwaar verslaafde vrouwen met een strafverwachting van minimaal vier maanden zullen in dit project op een zogenaamde top tien lijst worden gezet. De langere detentie/behandeling wordt gebruikt voor (medische/psychische) behandeling en motivering voor, en begeleiding naar een behandeling van de verslaving. Ook wordt er een arrangement tot stand gebracht gericht op afstemming tussen alle betrokken instanties (politie, justitiële verslavingszorg, de Jellinek-kliniek, GG en GD en OM).

Tenslotte kan als nieuw initiatief het project Support worden genoemd. Dit project richt zich op de aanpak van problematische personen, waaronder

drugsgebruikers, daklozen en psychiatrische patiënten. De coördinatie berust bij de GG en GD en er wordt samengewerkt met de drugshulpverlening, dak- en thuislozenopvang, psychiatrie, politie, OM, de sociale dienst en belangenorganisaties. Om te zorgen voor coördinatie in de aanpak van de problematiek van verschillende problematische groepen is door het gemeentebestuur het besluit genomen om het bestuurlijk overleg drugs (BOD) te wijzigen in het bestuurlijk overleg problematische personen (BOPP) en het ambtelijk overleg drugs (AWD) te wijzigen in de ambtelijke werkgroep problematische personen (AWPP).

Eerdere initiatieven vanuit de centrale stad, die in de voorgaande veiligheidsrapportage reeds zijn besproken functioneren nog, te weten:

- **Vroeghulp Interventie Systematiek**, het vroegere straatjunkenproject. Dit project staat onder regie van het CAD en beoogt de optimalisering van hulpverlening en handhavingsactiviteiten gericht op harddruggebruikers, die veel criminele overlast veroorzaken.
- De projecten "**Drugsverslaafden**" en "**Kick off**". Deze projecten zijn opgezet door de Dienst Binnenstad, politie, de Jellinek-kliniek en de Stichting Regenboog. Het doel is meer zicht te krijgen op leefomstandigheden van verslaafden en hen vrijwillig te koppelen aan hulpverleningsprojecten.
- De **noodgebieden** zijn uitgebreid. In deze gebieden, die door de gemeenteraad plus de burgemeester zijn aangewezen, heeft de politie een aantal extra bevoegdheden zoals het uitvaardigen van 8-uurs- en veertien dagenverboden en van samscholingsverboden. Horecagelegenheden binnen de noodgebieden die tijdelijk gesloten worden in verband met harddrugs, kunnen niet in dezelfde functie en met dezelfde eigenaar worden heropend voordat het noodgebied is opgeheven. De noodgebieden zijn de gebieden rond de Nieuwendijk, Fazantenhof, Stationseiland, Zeedijk, Wibautstraat, Ganzenhoef en enkele metrostations.
- **Hulpverlening**. Op dit gebied wordt een aantal projecten (meestal op initiatief van de GG&GD) uitgevoerd. Het betreft onder meer;
 - De reguliere methadonbehandeling aan circa 3000 personen,
 - PPP, de Prostitutie Passanten Polikliniek (+/- 250 klanten)
 - Het Politiebureauproject, ingesloten druggebruikers worden bezocht en voorzien van methadon en vervolghulp (+/- 1500 bezoeken per jaar).
 - Het ziekenhuisproject, het begeleiden van in ziekenhuizen opgenomen harddrugverslaafden (betreft ongeveer 500 tot 550 opnames en 400 personen per jaar).
 - Het spuitomruilproject ter preventie van onder andere AIDS. Het aantal geruilde spuiten is gedaald van zeshonderdduizend in 1996 tot nog geen vijfhonderdduizend in 1998.
- Als vorm van **ontmoedigingsbeleid** wordt aan illegale buitenlandse drugsgebruikers toegang tot de methadonbehandeling en andere voorzieningen ontzegd. Uitzonderingen worden gemaakt indien de behandeling gecombineerd wordt met repatriëring (Rückkehrhilfe-project) of als op basis van humanitaire gronden behandeling noodzakelijk geacht wordt.
- De beoogde **Strafrechtelijke Opvang Verslaafden (SOV)**, die ook in de vorige Veiligheidsrapportage werd besproken, is nog niet gerealiseerd. De benodigde wetgeving is pas eind maart 2000 goedgekeurd. Dit instrument tegen drugsoverlast houdt in dat de rechter de mogelijkheid krijgt overlast gevende verslaafden van de straat te houden door ze voor de duur van twee jaar in een SOV-inrichting te plaatsen. Gedurende deze detentie kan de verslaafde worden behandeld met het oog op resocialisatie en terugkeer in de maatschappij.

Omvang en ontwikkeling

Softdrugs

Het cannabisgebruik onder 16 t/m 24 jarigen is in de periode 1994 -1997 redelijk constant gebleven. Van de 16 t/m 19 jarigen heeft in 1997 21% het afgelopen jaar cannabis gebruikt, een half procent minder dan in 1994, van de 20 t/m 24 jarigen had in 1997 27% jaar softdrugs gebruikt, één procent meer dan in 1994. In de leeftijdsgroep 25 t/m 34 jaar is het cannabisgebruik wel toegenomen. Van 25 t/m 29 jarigen had in 1994 18,4% het afgelopen jaar cannabis gebruikt, in 1997 was dat 23,6%. Onder de 30 t/m 34 jarigen is dit percentage gestegen van 14,8% tot 18,7%. Van de 35 t/m 49 jarigen heeft 13% het afgelopen jaar cannabis gebruikt. In de leeftijdsgroepen 12 t/m 15 jaar en 50 jaar en ouder heeft minder dan 5% de laatste twaalf maanden cannabis gebruikt. Onder de gehele bevolking is het cannabisgebruik gestegen van 11,2% naar 13,1%.

In april 1995 zijn de reeds beschreven AHOJ-G-voorschriften in werking gesteld. Een aantal gelegenheden die niet aan de voorschriften kon- of wilde voldoen, heeft toen de deuren gesloten of is van bestemming veranderd. Van de toen getelde 450 gelegenheden waren er eind 1998 nog 297 over.

De overlast van het gebruik van en de handel in softdrugs concentreert zich in en rond de coffeeshops, maar neemt over het algemeen geen grote vormen aan. Uit onderzoek is gebleken dat 95 % van de Amsterdammers geen overlast ondervindt van de coffeeshops³.

Harddrugs

Het percentage Amsterdammers dat het afgelopen jaar XTC heeft gebruikt is sinds 1990 gestegen van 0,7% naar 1,5% in 1994 en 3,1% in 1997. De gemiddelde leeftijd waarop gebruikers voor het eerst XTC hebben ingenomen is 26,3 jaar (CEDRO; 1998). Bij onderzoek onder jonge uitgaande Amsterdammers blijkt dat gebruikers de drug minder excessief gebruiken. De daling van het aantal vragen over XTC bij de Jellinek-kliniek bevestigt een voorzichtiger XTC-gebruik (Korf, Nabben. Lettink en Bouma, 1999).

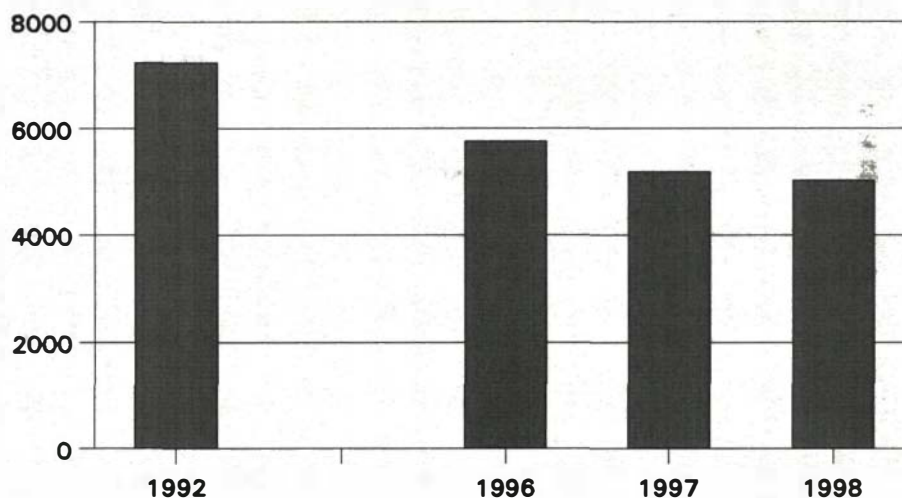
Tweeëneenhalf procent van de Amsterdammers had in 1997 de afgelopen twaalf maanden paddo's gebruikt. Dit percentage is onder 16 tot 29 jarigen aanzienlijk hoger (16-19: 7,0%; 20-24: 8,5%; 25-29: 5,9%). De gemiddelde leeftijd waarop gebruikers voor het eerst paddo's gebruikten is 22,7 jaar.

De Dienst Binnenstad houdt een lijst bij van smartshops en andere winkels en horecagelegenheden waar smartdrugs worden verkocht. De dienst constateert dat smartdrugs steeds vaker in bijvoorbeeld souvenirwinkels, winkels voor softdrugsbenodigdheden, maar ook in coffeeshops worden verkocht. In totaal telt de dienst 45 verkooppunten van smartdrugs in de binnenstad.

In de volgende figuur is op basis van gegevens van GG&GD de ontwikkeling van het aantal opiaatverslaafden en de aan harddrugs verbonden gezondheidsrisico's weergegeven.

Noot 3 Onderzoek uitgevoerd in 1995 naar de opvattingen van Amsterdammers over coffeeshops, door O + S, het Amsterdams bureau voor Onderzoek en Statistiek.

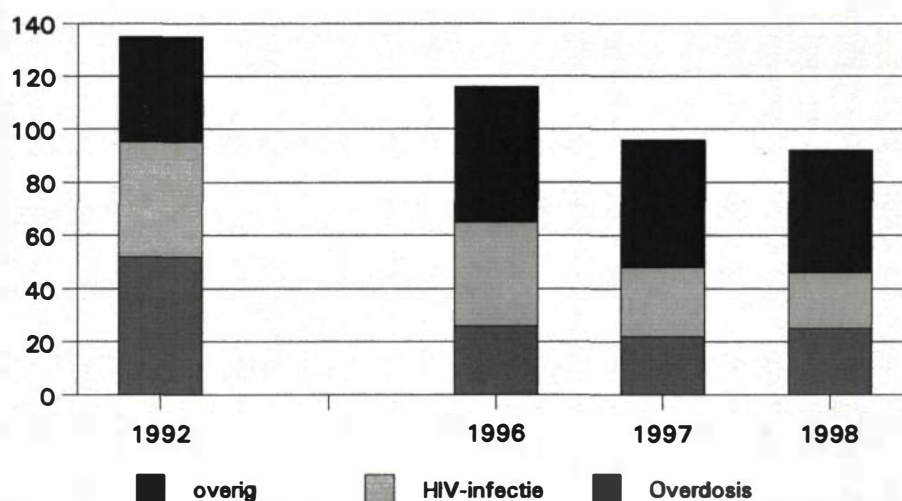
Figuur 4.1 Druggebruik: schatting aantal opiaatverslaafden
bron: GG & GD jaarberichten drugsafdeling

Het aantal bij de GG en GD bekende harddrugs-verslaafden in Amsterdam is sinds 1992 geleidelijk afgenomen van meer dan 7000 in 1992 tot ongeveer bijna 6000 in 1996 en 5000 in 1998.

Volgens de GG&GD is de gemiddelde leeftijd van de verslaafden toegenomen van 34 tot 39 jaar⁴. Door de negatieve beeldvorming over heroïne komen er nauwelijks nieuwe heroïneverslaafden bij onder Nederlanders van Nederlandse of Surinaamse afkomst, ook het aantal nieuwe verslaafden van Marokkaanse afkomst neemt af. Bovendien komen er als gevolg van het gevoerde ontmoedigingsbeleid en stijgende kwaliteit van de heroïne elders in Europa minder buitenlandse (hard)drugstoeristen naar Amsterdam.

Figuur 4.2 Druggebruik: totale sterfte onder drugsgebruikers⁵ in Amsterdam
Bron: GG & GD jaarberichten drugsafdeling

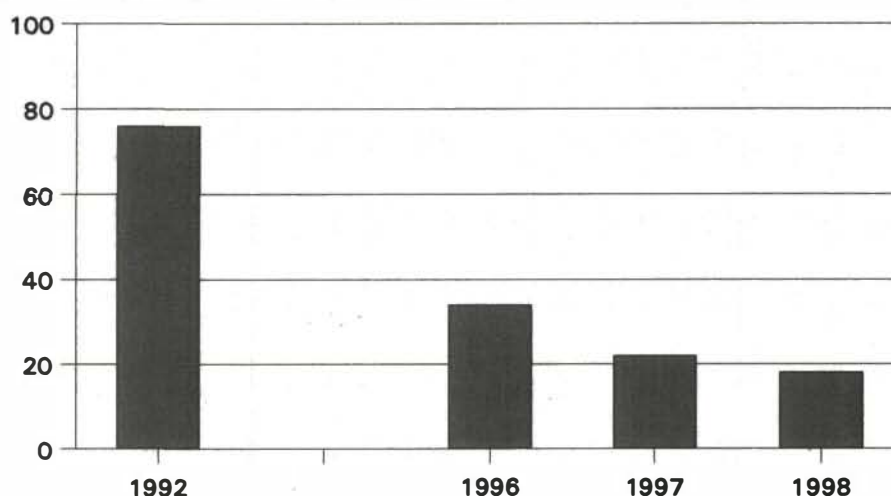

Noot 4 Het jaarbericht 1994-1995 van de drugsafdeling van de GG&GD draagt als titel "Dovend vuur" als metafoor voor het verschijnsel dat de populatie opiaatverslaafden weinig jonge aanwas kent.

Noot 5 Onder drugsgebruikers worden hier mensen bedoeld die bekend zijn in de gemeentelijke methadonregistratie.

De sterfte onder drugsgebruikers is sinds 1992 langzaam afgenomen. Het aantal sterfgevallen door een overdosis is in 1998 gestegen ten opzichte van 1997. De sterfte door longproblemen (door nicotine) en hart- en vaatziekten onder drugsgebruikers neemt toe.

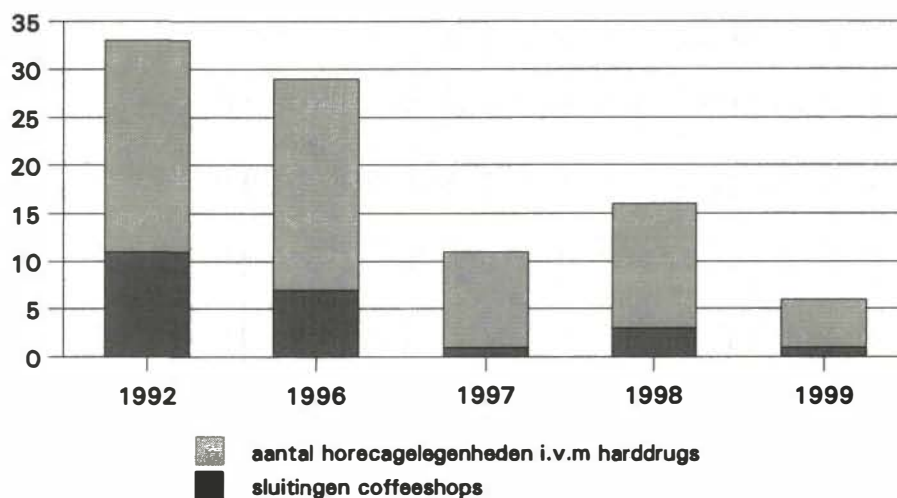
Figuur 4.3 Nieuwe gevallen van AIDS onder drugverslaafden
Bron: GG & GD jaarberichten drugsafdeling

Het aantal nieuwe bij de GGD bekende gevallen van HIV-besmetting is sinds 1992 aanzienlijk gedaald. Deze daling heeft zich ook na 1996 doorgezet.

In de volgende figuur zijn sluitingen van horecagelegenheden en coffeeshops als gevolg van repressief optreden weergegeven.

Figuur 4.4 Sluitingen horecagelegenheden en coffeeshops
Bron: Dienst Binnenstad

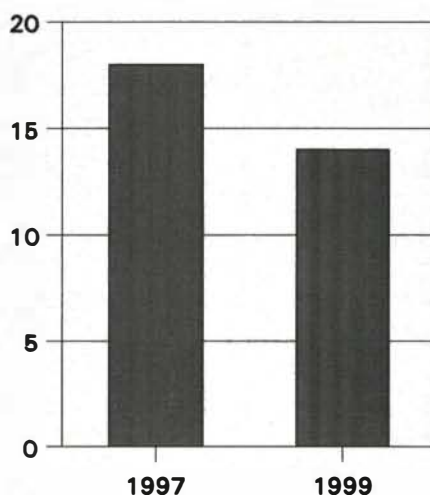

Sluitingen van coffeeshops komen na 1996 steeds minder voor. De sluitingen betreffen meestal café 's, maar ook het aantal sluitingen van café's in verband met harddrugshandel is, ondanks een piek in 1998, gedaald.

Werd in de vorige veiligheidsrapportage nog geconstateerd dat bij meer dan 70 procent van de sluitingen van coffeeshops de aanleiding gelegen was in de verkoop en/of het gebruik van harddrugs, in de periode 1997 tot en met 1999 was dit 90 procent.

In de leefbaarheidsmonitor is nagegaan in welke mate de bevolking drugsoverlast ondervindt.

Figuur 4.5 Percentage dat vaak drugsoverlast ondervindt
Bron: bevolkingsonderzoek politie Amsterdam

Er zijn in 1999 minder Amsterdammers dan in 1997 die van mening zijn dat drugsoverlast vaak voorkomt.

Overigens is aan de respondenten in dit onderzoek niet gevraagd nader te specificeren welke vormen van drugsoverlast men problematisch vindt. Op grond van landelijk onderzoek nemen wij aan dat het hier in hoofdzaak gaat om overlast veroorzaakt door harddruggebruikers en handel in harddrugs.

4.2 Decentraal niveau

Beleid

Op stadsdeelniveau zijn er 22 drugsprojecten geïnteriseerd, dit zijn er 3 meer dan in 1996. Aan de zestien projecten waarvan de financiële investeringen bekend zijn, wordt in totaal bijna drie miljoen gulden besteed. Stadsdeel Zuidoost neemt tweederde van de bekende financiële investeringen voor haar rekening. Dit stadsdeel heeft met zes projecten ook de meeste projecten op het gebied van drugsoverlast. De binnenstad (vier projecten) en Bos en Lommer hebben na Zuidoost de meeste projecten. Oost/Watergraafsmeer investeert na Zuidoost financieel het meest in de bestrijding en preventie van drugsoverlast.

Enkele projecten op stadsdeelniveau komen in meerdere stadsdelen voor:

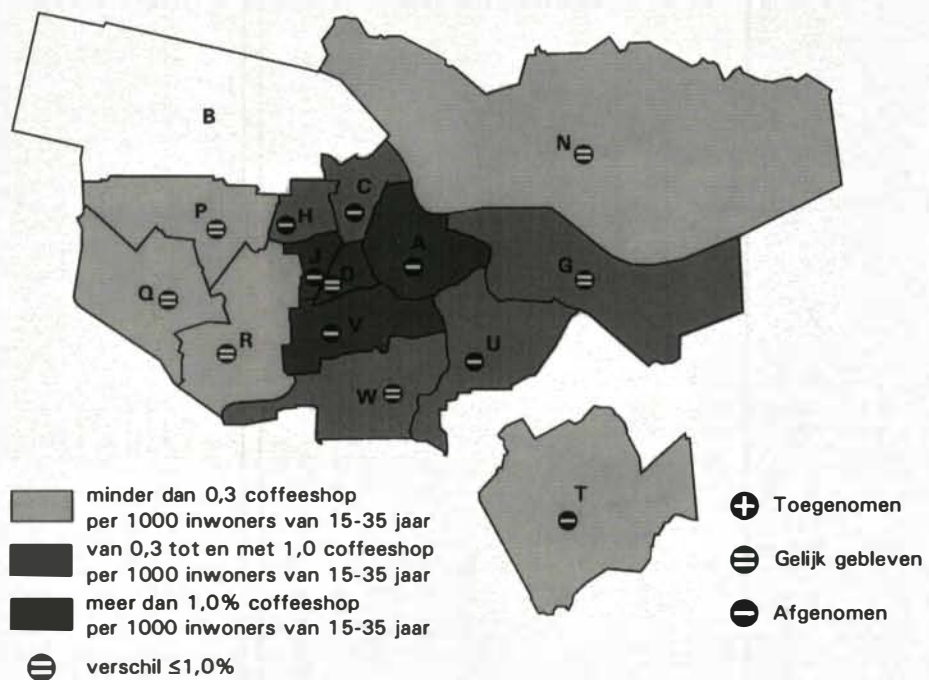
- In de binnenstad en de meeste stadsdelen zijn Meldpunten voor extreme overlast. Onder andere drugsoverlast kan bij deze meldpunten worden gemeld. Vanuit het meldpunt wordt een aanpak geregisseerd.
- In de binnenstad, Oost/Watergraafsmeer en Zuidoost voert de politie het eerder genoemde metroteam-project uit om overlast rond metro stations tegen te gaan.

Omvang en ontwikkeling

Softdrugs

Figuur 4.6 geeft een overzicht van de spreiding van coffeeshops over Amsterdam.

Figuur 4.6 Spreiding van coffeeshops
aantal coffeeshops per 1000 inwoners 15 tot 35 jaar
Bron: Dienst Binnenstad

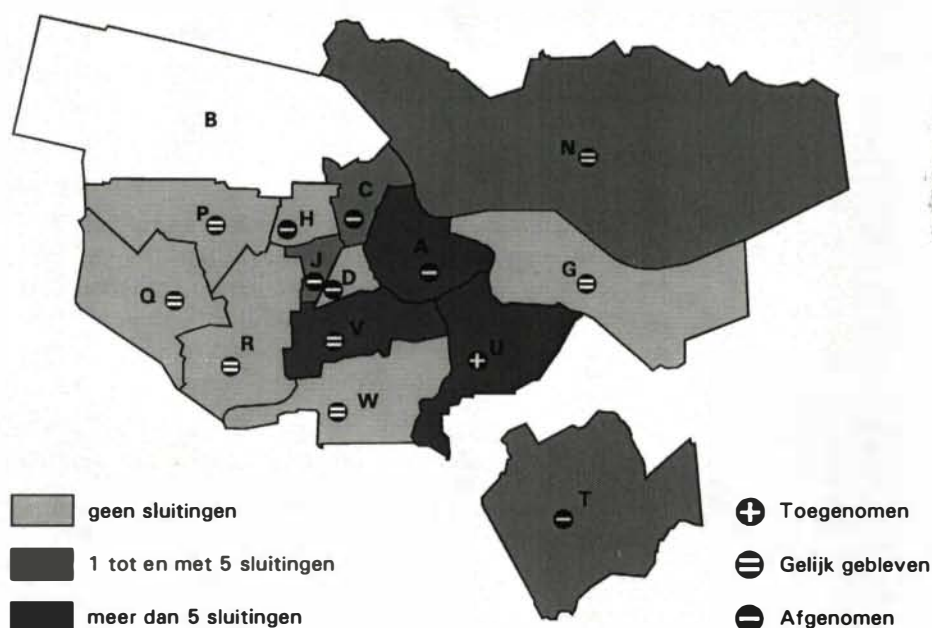
De grootse concentratie coffeeshops bevindt zich in de binnenstad, het aantal coffeeshops per duizend inwoners ligt daar meer dan tien keer hoger dan het gemiddelde van alle andere stadsdelen (exclusief de binnenstad).

De stadsdelen ten westen en zuiden van de Binnenstad (Westerpark, Oud-West De Baarsjes en Amsterdam Oud Zuid) hebben duidelijk minder coffeeshops, maar wel meer dan in de andere stadsdelen. In Westerpark, Bos en Lommer, Oost/Watergraafsmeer, Oud Zuid en Zuidoost is het aantal coffeeshops duidelijk afgenomen. In het laatste stadsdeel bestaat geen enkel legaal softdrugsverkooppunt meer.

Harddrugs

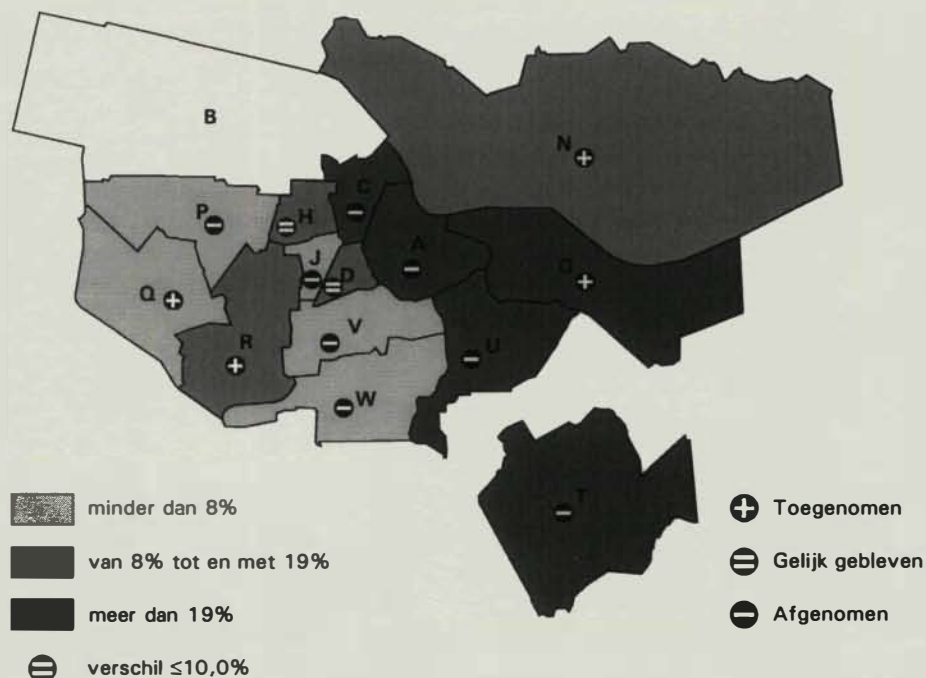
Het repressieve beleid tegen harddrugsoverlast vindt zijn weerslag in het aantal sluitingen van panden en horecagelegenheden waar harddrugs verhandeld en gebruikt werden. In figuur 4.7 is weergegeven hoe het aantal sluitingen over de stad verdeeld is. Het patroon komt vrij sterk overeen met het beeld van de spreiding van coffeeshops die in de vorige figuur is weergegeven.

Figuur 4.7 Sluitingen i.v.m harddrugshandel en -gebruik in de periode 1997-1999 en ontwikkeling aantal sluitingen per jaar ten opzichte van periode 1992-1997
Bron: Dienst Binnenstad

De meeste sluitingen in verband met handel in of gebruik van harddrugs vinden plaats in de Binnenstad, Oost/Watergraafsmeer en Amsterdam Oud Zuid. Het gemiddelde aantal sluitingen dat per jaar plaatsvindt was in de periode 1997 t/m 1999 hoger dan in de periode 1992 t/m 1996 in de stadsdelen Amsterdam-Noord, Oost/Watergraafsmeer en Oud Zuid. Opvallend is de ontwikkeling in Oud-West, waar in de periode 1992 t/m 1997 nog elf sluitingen plaatsvonden, terwijl in de periode 1997 t/m 1999 geen enkele sluiting in verband met hard drugs plaats vond.

Figuur 4.8 Drugsoverlast
percentage dat drugsoverlast "vaak" voor vindt komen
Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Inwoners van de binnenstad, Oost/Watergraafsmeer, Westerpark en Zeeburg zeggen het vaakst overlast door druggebruik en -handel te ondervinden. In de drie eerst genoemde stadsdelen is het percentage bewoners dat drugsoverlast vaak vindt voorkomen duidelijk afgenomen. Zeeburg is het enige stadsdeel waar dit percentage is toegenomen. In dit stadsdeel is vrij recent een project gericht tegen drugsoverlast van start gegaan; dit project zal er toe moeten leiden dat de drugsoverlast wordt teruggedrongen.

Er zijn drie andere stadsdelen waar het percentage bewoners dat drugsoverlast vaak vindt voorkomen duidelijk is toegenomen: Amsterdam-Noord, Osdorp en Slotervaart/Overtoomse Veld. In de beide laatstgenoemde stadsdelen worden geen projecten uitgevoerd die gericht zijn op het terugdringen van drugsoverlast.

4.3 Conclusies

Stedelijk niveau

- Het vergunningstelsel en de strikte controle op de naleving van de AHOJ-G-criteria leiden nog steeds tot vermindering van het aantal coffeeshops. In sommige stadsdelen dreigt nu echter een tekort aan coffeeshops te ontstaan dat tot gevolg heeft dat de straathandel toeneemt. Versoepeling van de regels voor het gedogen van nieuwe coffeeshops in deze gebieden wordt aanbevolen.
- De scheiding van soft - en harddrugs "scenes" moet een belangrijk aandachtspunt blijven.
- Het beleid ten aanzien van harddrugs levert positieve resultaten op: er komen weinig nieuwe verslaafden bij, het aantal nieuwe HIV-besmette drugsgebruikers neemt af en er is minder drugsgerelateerde sterfte.
- Het percentage Amsterdammers dat drugsoverlast vaak vindt voorkomen is gedaald van 18% in 1996 naar 14% in 1999.
- Op grond van bovenstaande constatering kan worden geconcludeerd dat het Amsterdamse drugsbeleid effectief is. Om er voor te zorgen dat het beleid effectief blijft is het van belang dat goed wordt ingespeeld op veranderingen in de voorkeuren bij gebruikers voor bepaalde drugs; met name de stijging van het aantal XTC-gebruikers verdient de aandacht.

Decentraal niveau

- De binnenstad heeft veruit de meeste coffeeshops per 1000 inwoners. Ook de stadsdelen rond de binnenstad hebben relatief veel coffeeshops. Opvallend is dat in Zuidoost het aantal coffeeshops het laagst is.
- In de meeste stadsdelen is de overlast die bewoners van drugshandel en -gebruik ondervinden afgenomen. Een toename van het percentage bewoners dat drugsoverlast vaak vindt voorkomen doet zich vooral voor in stadsdelen die wat verder van het stadscentrum zijn gelegen. Er is dus sprake van een verspreiding van overlast problemen vanuit de binnenstad en de oude stadsdelen naar meer naar buiten toe gelegen stadsdelen: Amsterdam-Noord, Osdorp, Slotervaart/Overtoomse Veld en Zeeburg. Dit is waarschijnlijk mede het gevolg van het beleid dat op centraal niveau wordt gevoerd en mede gericht is op een meer gelijkmatige spreiding van drugsoverlast.

5 Geweldscriminaliteit

Geweldscriminaliteit is geen vastomlijnde juridische term. Het is daarom enigszins arbitrair welke delicten tot geweldscriminaliteit worden gerekend. Er is weliswaar een vaste kern van delicten die in alle definities terugkomt, maar daaromheen kan de grens net zo eng of breed getrokken worden als men wil. Zo worden zedendelicten steeds vaker als seksueel geweld bestempeld. Geweld in de privé-sfeer, het zogenaamde huiselijk geweld, wordt in toenemende mate als beleidsterrein van de overheid gezien en wordt daarmee ook vaker in de definitie opgenomen.

In dit hoofdstuk wordt geweldscriminaliteit gedefinieerd als: bedreiging met geweld, mishandeling, diefstal met geweld of onder bedreiging met geweld, alle zedendelicten (behalve schennis van de openbare eerbaarheid), openlijke geweldpleging tegen personen, moord en doodslag, overige misdrijven tegen het leven. Deze definitie wordt ook door de politie gehanteerd.

In dit hoofdstuk worden onderscheiden:

- straatroof;
- overvallen (zowel van personen als van bedrijven);
- overige geweldscriminaliteit (alle zedendelicten behalve openbare schennis van de eerbaarheid, en verder mishandeling, openlijke geweldpleging tegen personen, moord en doodslag, overige misdrijven tegen het leven).

Anders dan in de vorige veiligheidsrapportage wordt de categorie overige geweldsdelicten ook verder uitgesplitst.

5.1 Stedelijk niveau

Beleid

In de gemeenteraad is agressie en geweld in april 1999 hoog op de agenda gezet, wat heeft geresulteerd in de discussienota "Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam" en het recente plan "Beleidsprogramma Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam 2000".

Uit de discussienota 'Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam' blijkt dat al een aantal maatregelen in gang is gezet die mede tot doel hebben agressie en geweld tegen te gaan. Het betreft onder meer het Amazone project (zie hoofdstuk 6), het Street-wise-beleid (zie hoofdstuk 3), Veilig in School en de zogenaamde Messenaanpak.

Er is inmiddels een ambtelijk coördinatiepunt publiek geweld ingesteld dat rechtstreeks onder verantwoordelijkheid van de burgemeester valt. Hiernaast is een breed samengestelde Werkgroep aanpak agressie en geweld (WAAG) gevormd. Het coördinatiepunt en de WAAG zal trachten meer samenhang aan te brengen in het gemeentelijke beleid, bestaand beleid verdiepen, nieuwe initiatieven ontwikkelen, te stimuleren en financieren en de informatiepositie te versterken.

In het beleidsprogramma zijn drie beleidslijnen uitgezet, waarbinnen concrete acties lopen of worden geïnitieerd. Uitgangspunt is dat waar mogelijk wordt voortgebouwd op initiatieven die reeds in gang zijn gezet. Belangrijke onderdelen van de eerste beleidslijn zijn:

- 1 Cameratoezicht; er zullen experimenten worden gestart om te onderzoeken onder welke voorwaarden inzet van camera's succesvol kan zijn.

- 2 Amsterdam Wapenvrij; sinds 1998 wordt eraan gewerkt om wapenbezit en -gebruik te ontmoedigen en te verbieden. Speciale aandachtsgebieden zijn het wapenbezit op scholen en tijdens het uitgaan.
- 3 Meerjarenprogramma bestrijding agressie en geweld tegen gemeentelijk personeel. Door een nieuw op te richten projectbureau zullen onder andere problemen worden geïnventariseerd en zullen er gedragsprotocollen worden opgesteld om een duidelijke lijn te trekken welk gedrag nog acceptabel is en welk gedrag absoluut niet.
- 4 Meerjarenprogramma Jeugd en Veiligheid 2000-2004. Hieronder zijn "Veilig in school" en "Harde kernaanpak" geschaard. Als onderdeel van het project Veilig in School wordt sinds 1999 het wapenbezit op scholen door politie en OM intensiever aangepakt. De Harde Kernaanpak moet nog grotendeels ontwikkeld worden; hierbij zal gebruik worden gemaakt van Individuele Trajectbegeleiding. De aanpak zal in hoofdzaak plaatsvinden binnen de justitiële keten.
- 5 Versterking Stadstoezicht. Er zullen zestig zogenaamde stadswachtplussers worden aangesteld.
- 6 Veiligheid in het openbaar vervoer. Door het GVB is het Masterplan Veiligheid opgesteld. Dit houdt onder meer in:
 - Conducteurs op steeds meer tramlijnen;
 - Inzet van cameratoezicht;
 - Toegangscontrole;
 - Training van het personeel in het omgaan met geweld;
 - Verbeteren alarmeringsmogelijkheden en assistentie bij incidenten in tram, bus of metro;
 - Verbeterde nazorg na incidenten.
- 7 Uitgaan zonder brokken. Ter bestrijding van het uitgaansgeweld wordt een aantal maatregelen genomen. Het betreft onder meer:
 - Als onderdeel van de Messenaanpak is 's nachts in de gehele binnenstad het dragen van ook niet verboden voorwerpen die als wapen kunnen worden gebruikt strafbaar als de drager geen goede reden voor het dragen ervan kan geven.
 - Experimenten met vrije sluitingstijden om de huis kerende stappers te spreiden over de nacht.
 - Instellen van een afkoelperiode. Discotheken mogen langer openblijven, maar in de extra tijd mag geen alcohol meer worden geschonken en wordt de muziek zachter gezet.
 - Verplichting tot opstellen veiligheidsplan voor nachtzaken.

De tweede beleidslijn is 'Communicatie met de samenleving'. Hiertoe behoren de volgende activiteiten:

- 8 Ondersteuning initiatieven samenleving door middel van subsidiëring.
- 9 Communicatiestrategie

De laatste beleidslijn behelst de verbetering van de informatiepositie van de gemeente.

De onderstaande initiatieven werden reeds in de vorige Veiligheidsrapportage beschreven:

- Het korpsproject *Roof* is in 1991 opgezet naar aanleiding van een toename van overvallen en straatroof. De inspanningen werden vanaf 1993 zichtbaar in de cijfers: vanaf dat jaar zette een daling in die tot op heden duurt. In 1997 verwachtte de politie dat een verdere afname nauwelijks haalbaar was. Toch is de daling doorgezet.
- In 1996 werd het team 'Binnenstad' gevormd om straatroof te bestrijden en voorkomen. Naast het verrichten van arrestaties van straatrovers houdt dit team zich bezig met publiciteitscampagnes, gericht op potentiële daders en met voorlichting aan potentiële slachtoffers.

Daarnaast worden gratis overvalpreventieadviezen verstrekt aan winkeliers en horeca-ondernemers.

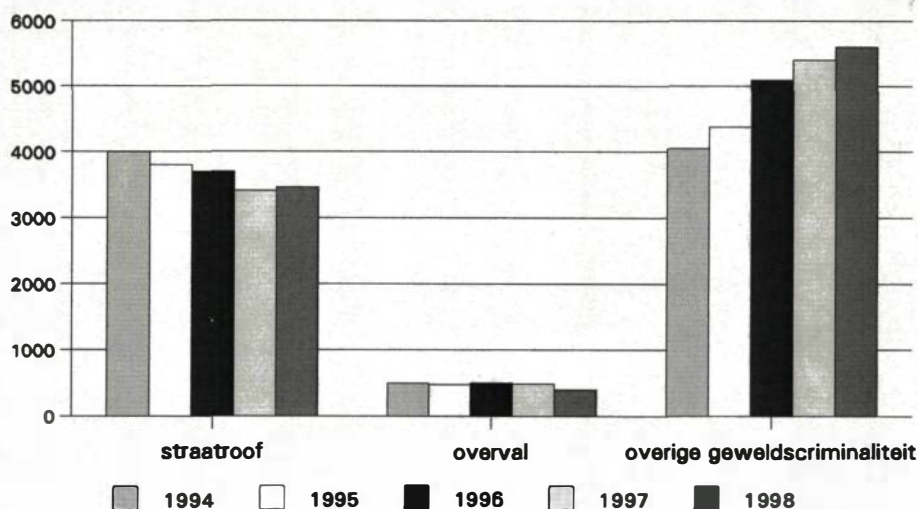
- Het Openbaar Ministerie voert de laatste jaren gericht beleid om de doorlooptijden te versnellen en meer lik-op-stuk-beleid uit te voeren. Hierin spelen onder meer de 'hulpofficiëren parketsecretaris' (hoppers) een belangrijke rol. Hoppers zijn bevoegd om zaken direct op het wijkteambureau van politie te beoordelen. Zij bieden de verdachte ter plekke een dagvaarding of transactie aan. In 1999 zullen naar verwachting 25 hoppers actief zijn. Eind 1998 werd 41% van alle rechtbankzaken door Hoppers beoordeeld.
- Voetbalgeweld wordt bestreden in het Ajax-supportersproject. Dit beleid bestaat uit: het aanbieden van activiteiten aan jeugdige supporters, stimulering van deelname van jongeren aan educatieve activiteiten, eventuele verwijzing van jongeren naar de jeugdhulpverlening, het versterken van de binding met de club en integratie van jeugdige supporters in de bredere supportersgroep.
- Beleid tegen geweld tegen toeristen. Dit beleid bestaat uit: emotionele opvang van slachtoffers door vrijwilligers (ATAS) en indien nodig het inschakelen van consulaten, banken, hotels en andere instellingen.

Omvang en ontwikkeling

Politiegegevens

Figuur 5.1a

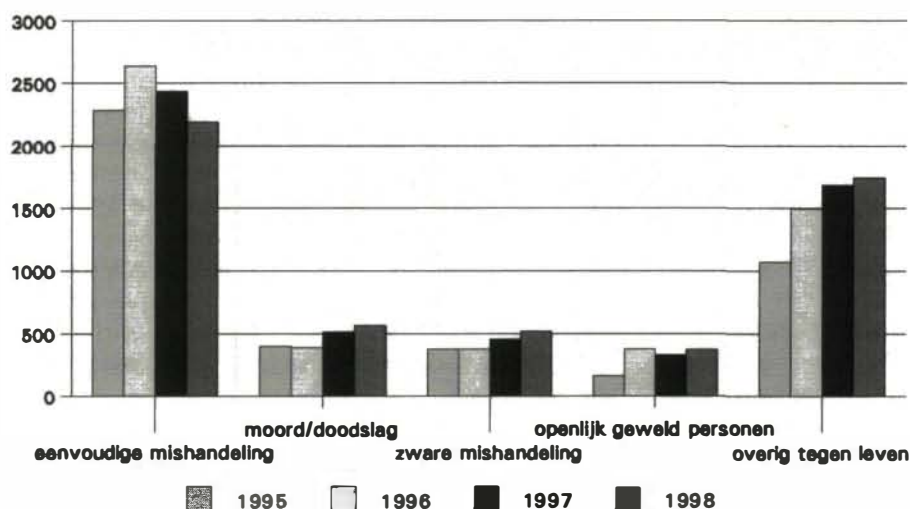
Straatroof, overvallen en overige geweldscriminaliteit
aangiftecijfers

Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

Het aantal aangiften van straatroven vertoont al sinds 1994 een dalende lijn en is ook in 1998 ten opzichte van 1996 afgenomen. Het aantal aangiften van overvallen is jarenlang stabiel gebleven en is in 1998 voor het eerst licht gedaald. Daarentegen is er vanaf 1994 jaarlijks een toename geweest van het aantal overige geweldsdelicten. In de volgende afbeeldingen zal deze overige geweldscriminaliteit verder worden uitgesplitst.

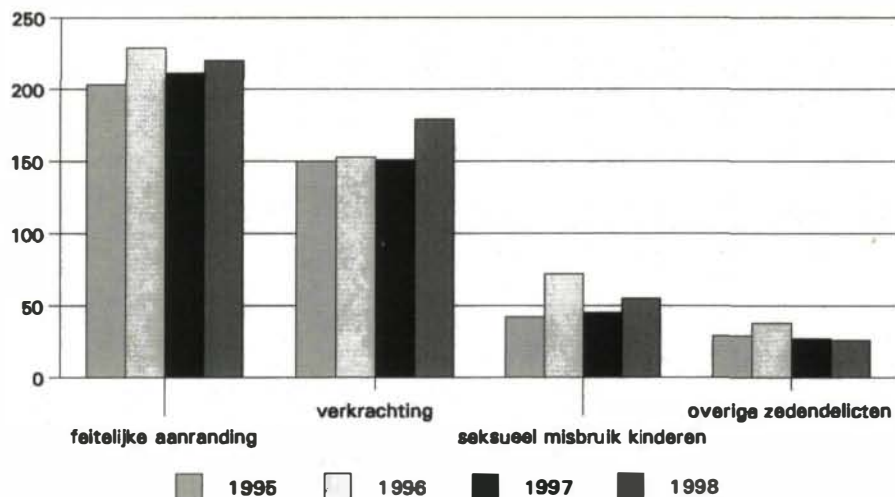
Figuur 5.1b Aangiftecijfers delicten tegen het leven
aangiftecijfers

Bron: Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam

Er is een toename te zien van de meeste delicten tegen het leven. Vooral de categorie overige delicten (waar bedreiging onder valt) is gegroeid in omvang. Het aantal eenvoudige mishandelingen is wel gedaald sinds 1996.

Figuur 5.1c Aangiftecijfers zedendelicten
aangiftecijfers

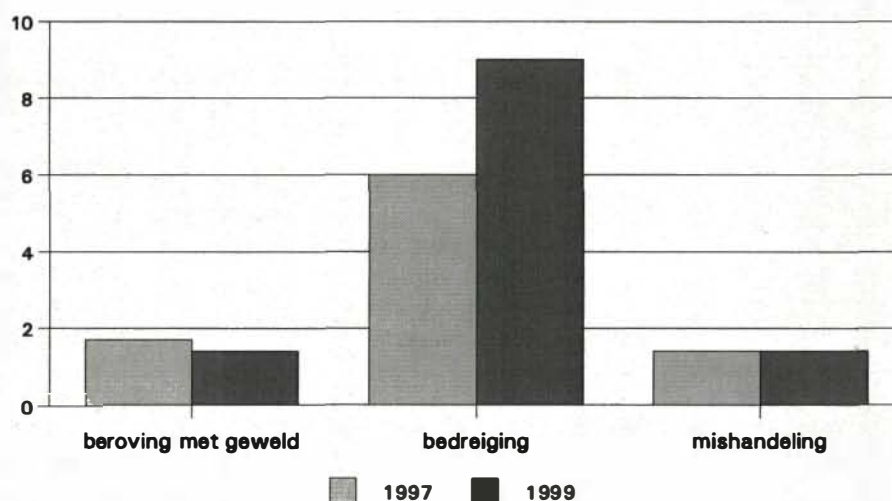
Bron: Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam

De zedendelicten laten een wisselende ontwikkeling zien. Zorgelijk is dat het aantal verkrachtingen sinds 1996 met een zesde is toegenomen. De aantallen van de andere zedendelicten die ter kennis van de politie zijn gekomen zijn daarentegen licht afgenomen.

Slachtofferschap

In de leefbaarheidsmonitor wordt ook gevraagd naar slachtofferschap van geweld. In 1999 is met het oog op de ontwikkeling van het Beleidsprogramma Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam 20000 een aantal extra vragen over slachtofferschap van geweld opgenomen. Voor drie vormen van geweld kan een vergelijking tussen 1997 en 1999 worden gemaakt.

Figuur 5.2 Slachtofferschap van geweldscriminaliteit
percentage van respondenten dat laatste 12 maanden slachtoffer is geweest

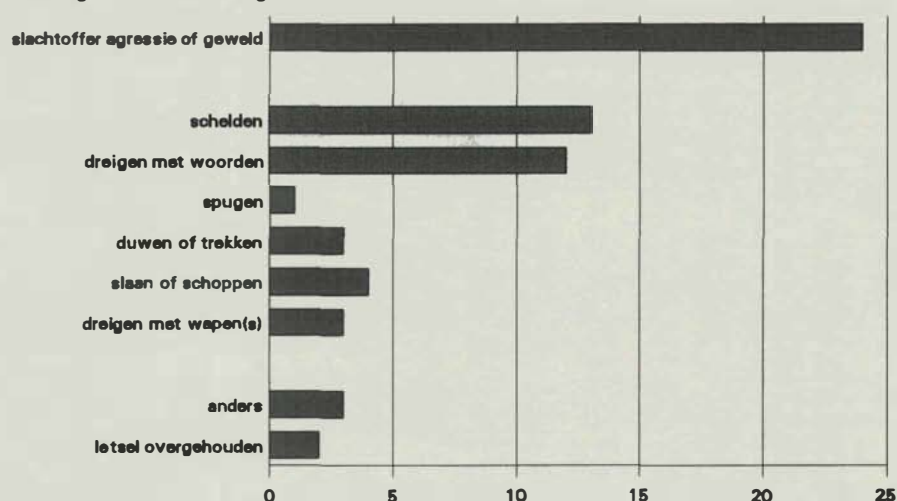

Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Slachtofferschap van bedreiging komt het meeste voor en is sinds 1997 toegenomen. De slachtofferpercentages voor beroving met geweld en mishandeling zijn ongeveer gelijk gebleven.

Op basis van de leefbaarheidsmonitor 1999 kunnen nadere gegevens worden gepresenteerd over het soort geweld en de situatie waarin dat plaatsvindt. Deze gegevens hebben betrekking op een breder scala van geweldsvormen dan de gegevens die in figuur 5.2 zijn gepresenteerd.

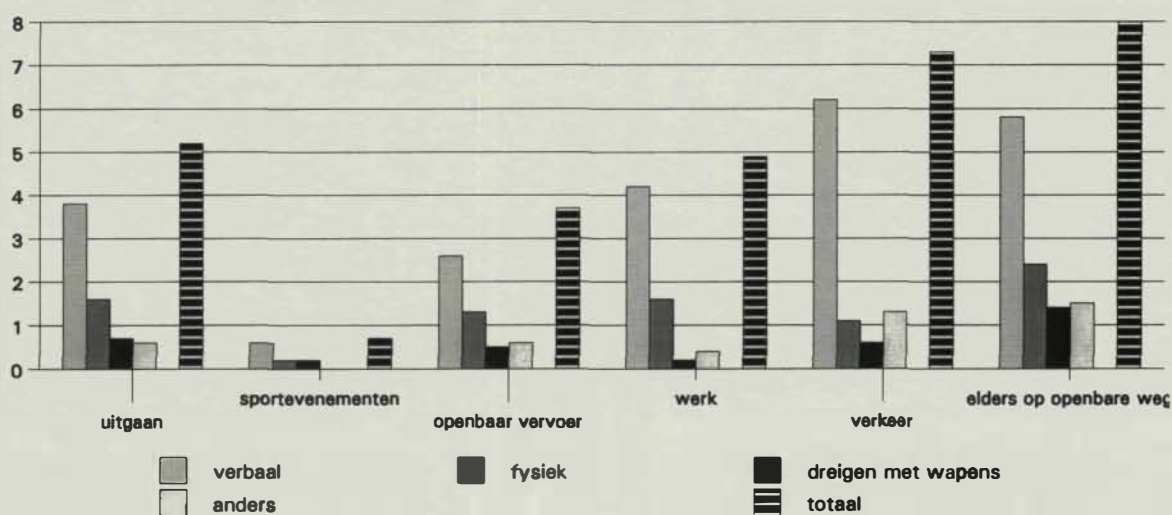
Afbeelding 2 Slachtofferschap agressie en geweld op straat: type geweld
percentage van de bevolking

Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Bijna een kwart van de Amsterdammers is in 1999 slachtoffer geworden van één of meer vormen van agressie en geweld. Verbaal geweld (schelden, dreigen met woorden) komt het vaakst voor. Het slachtofferschap van verschillende vormen van fysiek geweld ligt onder de 50%.

Afbeelding 3 Slachtofferschap agressie en geweld op straat: type geweld naar situatie
percentage van degenen die zich wel eens in desbetreffende situatie begeven

Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

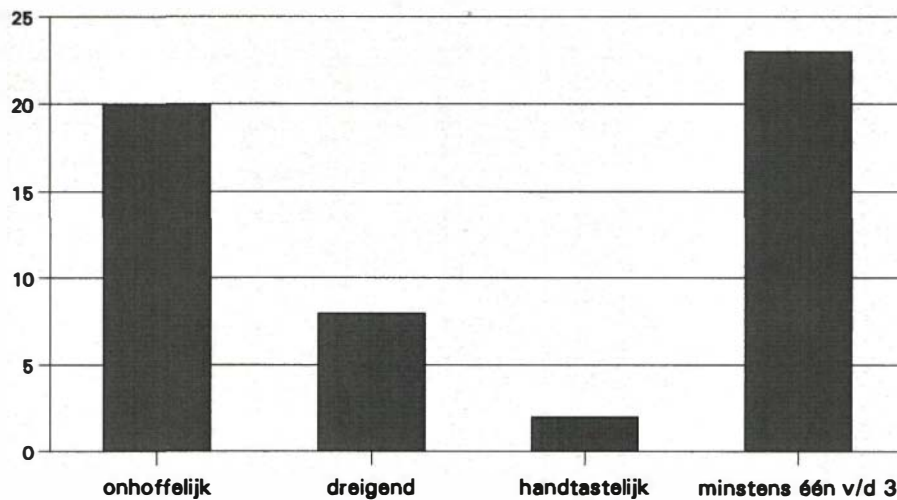
Opvallend is dat agressie en geweld 'elders op de openbare weg'⁶ het vaakst voorkomt; iets vaker dan in het verkeer en tijdens het uitgaan. Eveneens opvallend is dat bij sportevenementen slechts in beperkte mate sprake is van geweld.

Noot 6 Deze categorie omvat dus alle gevallen van agressie en geweld op de openbare weg die geen verband houden met uitgaan en verkeer. Het gaat bijvoorbeeld om rondhangende jongeren die anderen bedreigen of lastig vallen

Daderschap

In de leefbaarheidsmonitor 1999 is eveneens gevraagd naar daderschap van geweld.

Figuur 5.2 Daderschap onhoffelijk, dreigend en/of handtastelijk gedrag
percentage dat afgelopen 12 maanden gedrag heeft vertoond

Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

onhoffelijk: bijvoorbeeld naar het hoofd wijzen, spugen, duwen, trekken, schreeuwen en dergelijke.

dreigend: alle dreigementen om handtastelijk te worden. Dit kan mondeling gebeuren, maar ook door bijvoorbeeld te dreigen met een mes, knuppel of vuisten.

handtastelijk: bijvoorbeeld slaan, schoppen, steken

Bijna één op de vier ondervraagden heeft zich zelf schuldig gemaakt aan onhoffelijk, dreigend of handtastelijk gedrag. Onhoffelijkheden worden verreweg het meest voor.

Uit een onderverdeling van de geënquêteerden naar leeftijd blijkt dat in de leeftijdscategorieën jonger dan 25, 25 tot 35 en 35 tot 45 het percentage dat zich aan één of meer van deze vormen van gedrag heeft schuldig gemaakt ongeveer 30% is. In de leeftijdscategorie 45-65 ligt dit op 20% en in de leeftijdscategorie 65 en ouder op 8%.

5.2 Decentraal niveau

Beleid

Op stadsdeelniveau geldt nog steeds de constatering die in de vorige veiligheidsrapportage werd gedaan, dat tot op heden weinig aandacht aan geweldscriminaliteit is besteed. Voor de vorige rapportage werd een totaal van 10 projecten geteld, voor 1999 komen we uit op 9 projecten. In totaal wordt aan bekende financiële middelen iets meer dan f 150.00,- aan deze projecten besteed. Deze projecten worden in hoofdzaak door wijkteams van politie uitgevoerd en zijn vooral gericht op straatroof en overval.

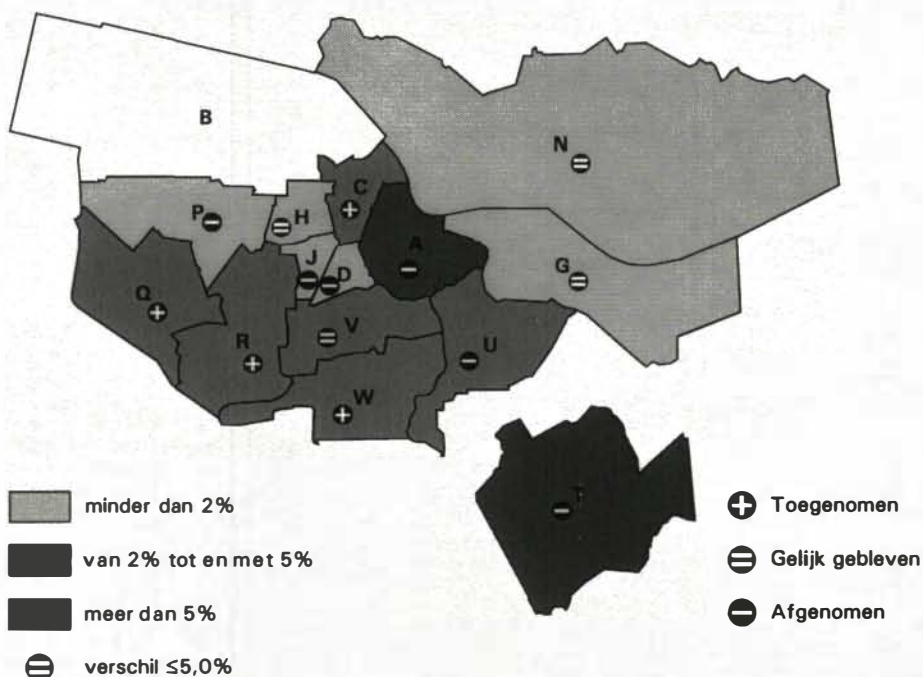
Omvang en ontwikkeling

Figuur 5.3

Straatroof

aantal straatroven met geweld per 1000 inwoners per stadsdeel

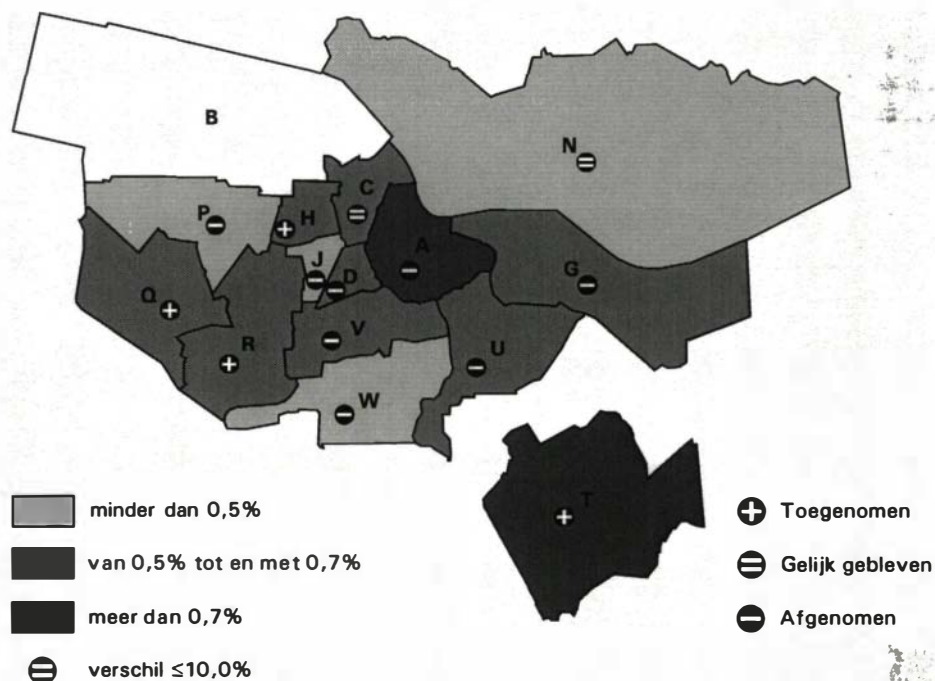
Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

Straatroof komt het meeste voor in de binnenstad en in Zuidoost. In beide stadsdelen is wel sprake van een daling van het aantal straatroven. In de Binnenstad is het hoge percentage straatroven goed te verklaren door de uitgaansfunctie die het vervult. In Zuidoost worden vooral veel straatroven gepleegd in het deel ten westen van de A9 en nog het meest in wijkteam Flierbosdreef waartoe de Amsterdamse Poort en een groot deel van de bedrijvengebieden behoren.

In de stadsdelen Westerpark, Osdorp, Slotervaart/Overtoomse Veld en Zuideramstel is sprake van een toename van het aantal straatroven.

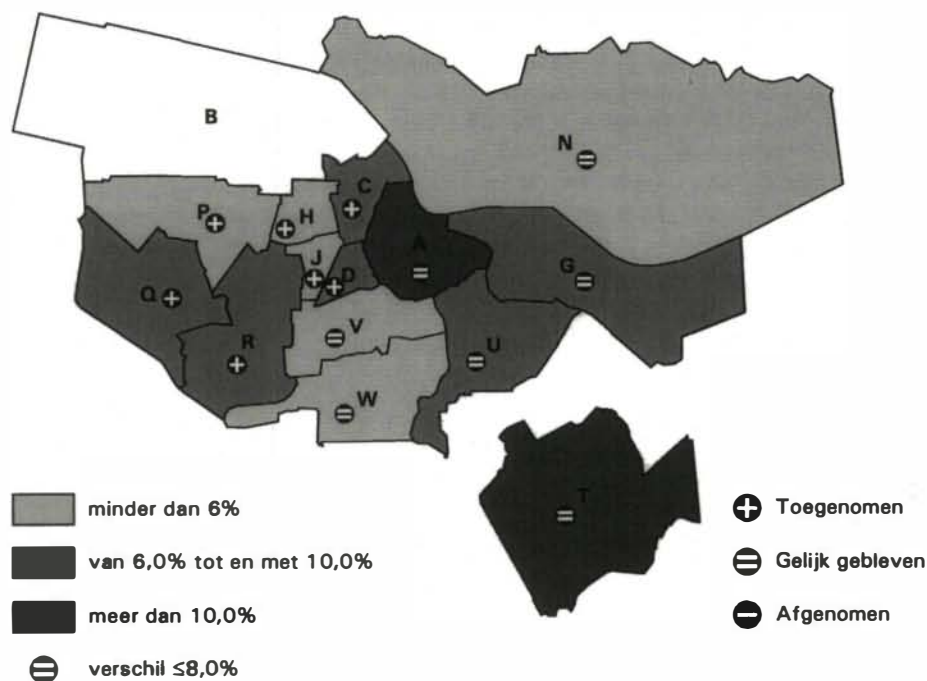
Figuur 5.4 Overvallen met geweld
aantal overvallen met geweld per 1000 inwoners
Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

Overvallen met geweld zijn veel gelijkmatiger gespreid over Amsterdam dan straatroven. In de binnenstad en Zuidoost komen de meeste overvallen voor; net geen één per duizend inwoners, en dat is ongeveer anderhalf maal zo hoog als het Amsterdamse gemiddelde. In Zuidoost komen de overvallen vooral voor in het gebied ten westen van de A9. In Zuidoost is bovendien sprake van een stijging van het aantal overvallen.

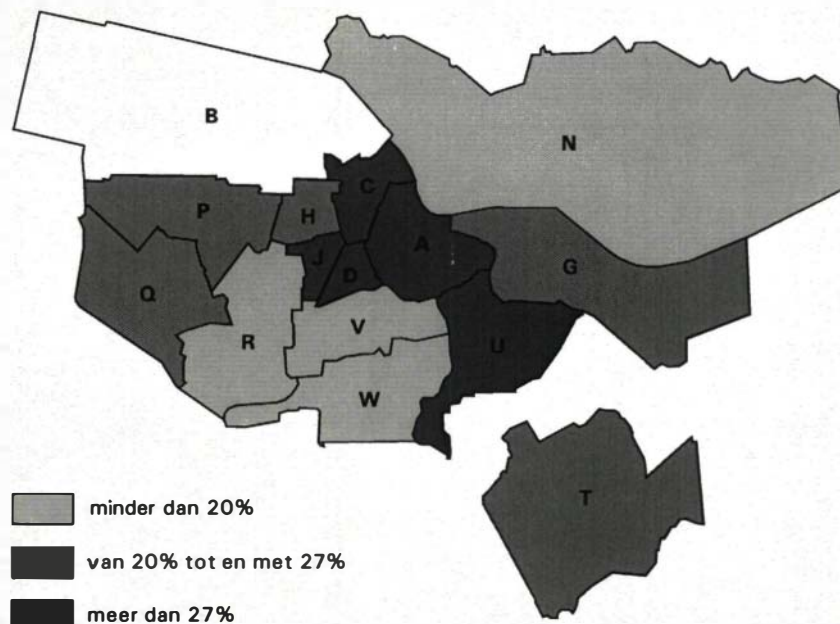
De ontwikkeling in de binnenstad is hoopgevend. Het aantal overvallen met geweld is een derde lager dan in 1996. Ook in Oud-West, Zeeburg, De Baarsjes, Geuzenveld/Slotermeer en Oost/Watergraafsmeer zijn dergelijke of nog sterkere dalingen te zien. In de westelijke stadsdelen Bos en Lommer, Osdorp en Slotervaart/Overtoomse Veld zijn de overvalcijfers het sterkst gestegen.

Figuur 5.5 Overige geweldscriminaliteit
aantal overige geweldsdelicten per 1000 inwoners
Bron: Naslagboek politie Amsterdam-Amstelland, Bureau Onderzoek & Statistiek

Ook bij de overige geweldsdelicten komen de binnenstad en Zuidoost eruit als de stadsdelen met de hoogste aangiftecijfers. In Zuidoost concentreren deze delicten zich wederom ten westen van de A9, maar minder sterk dan bij straatroven en overvallen met geweld het geval is. In beide stadsdelen is het aantal aangiften ten opzichte van 1996 nagenoeg gelijk gebleven. Stijgingen van het aantal aangiften van overige geweldscriminaliteit doen zich voor in alle westelijke stadsdelen.

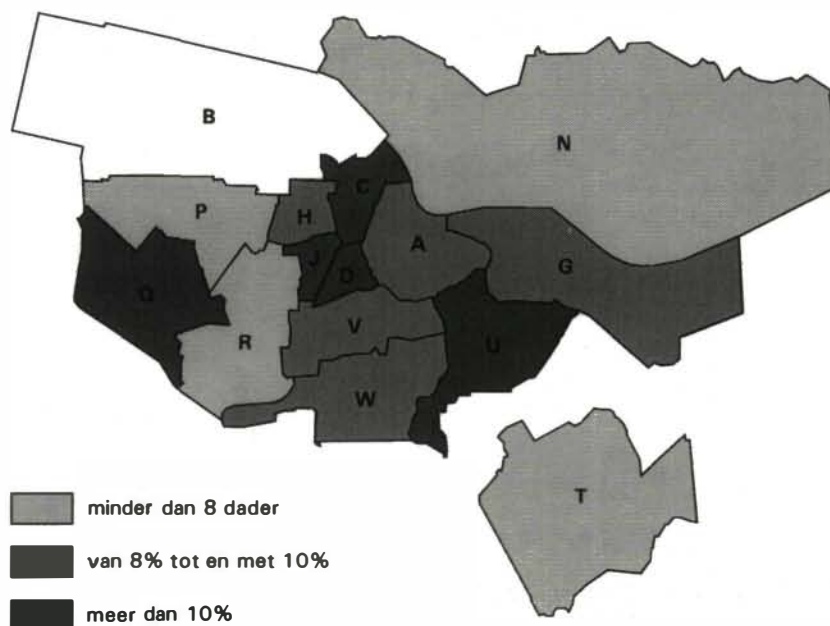
Figuur 5.6 Slachtofferschap agressie en geweld
percentage naar stadsdelen
Bron: Leefbaarheidsmonitor Amsterdam

Naast inwoners van de Binnenstad, zijn bewoners van Westerpark, de Baarsjes, Oost/Watergraafsmere en Oud-West vaak slachtoffer van agressie of geweld op straat.

Opvallend is dat Zuidoost (waar het aantal aangiften voor geweldscriminaliteit hoog ligt) niet voorkomt bij de stadsdelen met de hoogste percentages slachtoffers van agressie of geweld. Ook als alleen naar fysiek geweld wordt gekeken zit Zuidoost onder het Amsterdamse gemiddelde. Mede gezien het feit dat de aangiften van geweldscriminaliteit het hoogst zijn in het wijkteam waarin winkelcentrum de Amsterdamse Poort en de bedrijven terreinen liggen, is het waarschijnlijk dat de slachtoffers vaak niet in Zuidoost wonen, maar er voor werk of voor winkelen of een bezoek aan de Arena komen.

Figuur 5.7 Daderschap on hoffelijk, dreigend en/of handtastelijk gedrag
percentage naar stadsdeel
Bron: Leefbaarheidsmonitor

Vier van de vijf stadsdelen met een hoog percentage daders van on hoffelijk, dreigend en/of handtastelijk gedrag heeft een hoog percentage slachtoffers van agressie en geweld. Het betreft de stadsdelen Westerpark, Oud-West, de Baarsjes en Oost/Watergraafsmeer. Dit duidt erop dat een groot deel van on hoffelijk, dreigend en/of handtastelijk gedrag zich tussen buurtbewoners afspeelt. Opvallend is dat het percentage daders in Oud-West met 18% ver boven het gemiddelde ligt.

5.3 Conclusies

Stedelijk niveau

- Voortbouwend op reeds in gang gezette activiteiten is het 'Beleidsprogramma Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam 2000' opgesteld. Belangrijkste onderdelen van het beleidsprogramma zijn de maatregelen gericht tegen wapenbezit en geweld in het openbaar vervoer, aan loketten, tijdens het uitgaan en op school.

Aangezien dit beleid pas recent in gang is gezet zijn hier nog geen effecten van zichtbaar in de cijfers die betrekking hebben op geweld.

- Voor het reeds eerder in gang gezette beleid ten aanzien van straatroof en overvallen geldt dat dit zijn vruchten af blijft werpen. Het aantal aangiften van straatroof ligt in 1998 iets lager dan in 1996 en ook het slachtofferpercentage voor beroving met geweld ligt in 1999 lager dan in 1997. Het aantal aangiften van overvallen is na jarenlang stabiel te zijn gebleven in 1998 licht gedaald.
- Een zorgwekkende ontwikkeling is de aanhoudende toename van het aantal aangiften van overige geweldsdelicten. In deze veiligheidsrapportage is het voor het eerst mogelijk om deze brede categorie van geweldsdelicten nader uit te splitsen. Daaruit komt naar voren dat deze stijging zich vooral voordoet bij de zwaardere delicten tegen het leven en bij zedendelicten. Het aantal aangiften voor eenvoudige mishandeling daalt daarentegen.

Eveneens zorgwekkend is dat het slachtofferpercentage voor bedreiging in 1999 duidelijk is toegenomen ten opzichte van 1997.

In de volgende veiligheidsrapportage zal moeten blijken of met het nieuwe beleid het tij ten aanzien van agressie en geweld gekeerd kan worden.

Decentraal niveau

- Straatroof en overvallen met geweld komen het vaakst voor in de binnenstad en Zuidoost. De ontwikkeling in de binnenstad is hoopgevend: voor beide delicten is sprake van een daling. In Zuidoost concentreren deze delicten zich in het gebied ten westen van de A9. De beide delicten geven in dit stadsdeel een tegengestelde ontwikkeling te zien: voor straatroof is sprake van een daling; voor overval is sprake van een stijging. Extra aandacht voor dit delict verdient in Zuidoost aanbeveling. Daarbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat de slachtoffers van geweldsdelicten in Zuidoost in veel gevallen niet bewoners zijn maar mensen die er komen voor bijvoorbeeld werk, winkelen of een bezoek aan de Arena.

- Ook bij overig geweld komen we de binnenstad en Zuidoost weer tegen als de gebieden met de meeste aangiften. Overigens is in beide gebieden het aantal aangiften in 1998 ongeveer op het niveau van 1996 gebleven.

Voorts valt op dat in alle westelijke stadsdelen het aantal aangiften voor overige geweldsdelicten is gestegen. Aangezien voor de meeste van deze stadsdelen ook geldt dat het aantal aangiften van straatroof en overval is gestegen, is naast de binnenstad en Zuidoost het westelijk deel van de stad een belangrijk aandachtsgebied bij het terugdringen van agressie en geweld in Amsterdam.

- De slachtofferpercentages voor agressie en geweld liggen het hoogst in de binnenstad en (ook hier) in drie westelijke stadsdelen: Westerpark, de Baarsjes en Oud-West. Ook in Oost/Watergraafsmeer is sprake van een hoog slachtofferpercentage. Deze 4 stadsdelen hebben ook een hoog percentage bewoners dat zich naar eigen zeggen heeft bezondigd aan onhoffelijk, dreigend en/of handtastelijk gedrag.

6 Jeugdcriminaliteit

Het bestrijden en voorkomen van jeugdcriminaliteit is beleidsprioriteit. Onder jeugdcriminaliteit wordt hier verstaan: delicten die worden gepleegd door jongeren tot en met 24 jaar. Dat jeugdcriminaliteit "hot" is blijkt ook uit de overvloedige aandacht die de media hieraan schenken. Recente incidenten zoals de schietpartij op een school in Veghel en het aftuigen van twee dove meisjes in de Amsterdamse metro door een groep jongeren versterken deze aandacht. De jeugd wordt in de veiligheidsrapportage onderscheiden in drie leeftijdscategoriën: kinderen onder de twaalf jaar (twaalfminners), jongeren van twaalf tot en met zeventien jaar en jongeren van achttien tot en met vierentwintig jaar.

6.1 Stedelijk niveau

Beleid

In het kader van het Grote Steden Beleid (GSB) is het beleidsprogramma Jeugd en Veiligheid ontwikkeld. Van 1995 tot en met 1998 onder de titel 'Binden of Boeien'. In 1998 is de hoofddoelstelling van dit programma in vergelijking tot de voorgaande GSB-jaren niet veranderd. Deze luidt: 'het streven naar een stedelijke samenleving waarin alle jongeren op school zitten of aan het werk zijn'.

Bij het beleidsprogramma Jeugd en Veiligheid zijn de gemeente, politie, het Openbaar Ministerie, de reclassering, Bureau Jeugdzorg/jeugdreclassering, de Stedelijke Marokkaanse Raad, de Raad voor de Kinderbescherming en de stadsdelen als partners betrokken.

Het programma richt zich op harde kern jongeren, lichte criminelen, first-offenders, Halt-jongeren, de risicogroep en de twaalfminners. Jeugd en Veiligheid is geconcretiseerd in het programma Binden of Boeien (BoB). Een belangrijk kenmerk van het programma is samenhang in aanpak. Door gebruik te maken van de ketenbenadering van Schuyt kunnen projecten in een breder kader worden geplaatst. De prioriteiten voor 1998, kunnen kernachtig als volgt geformuleerd worden:

- Een verdere versterking van de doelgroepgerichte aanpak, waarbij met name aandacht wordt geschonken aan de twaalfminners, stelselmatige daders en jongeren die groepsgewijs criminaliteit plegen.
- Het verder ontwikkelen van een geïntegreerde buuraanpak.
- De verbetering van de informatiepositie, hetgeen inhoudt dat organisaties voor harde cijfers over jeugdcriminaliteit moeten zorgen.
- Meer aandacht voor jeugdparticipatie en communicatie.
- Een constante aandacht voor de verbetering van de kwaliteit van projecten.
- Evaluatie van het gevoerde beleid.

In 1998 waren in het kader van Jeugd en Veiligheid 28 stedelijke projecten in uitvoering; in 1999 is dit teruggebracht tot 24 stedelijke projecten. Naast de projecten in het kader van Jeugd en Veiligheid waren er in 1998 nog 16 stedelijke projecten in uitvoering. De stedelijke projecten richten zich onder andere op vroegtijdig, snel en consequent reageren op strafbare feiten, grotere variatie in straffen, perspectief op werk, verbetering van informatie over jeugdproblematiek en een veilig schoolklimaat.

Voor de politie geldt de aanpak van jeugdcriminaliteit in 1999 als belangrijkste aandachtsgebied. Als richting wordt gegeven dat de politie twintig procent van haar capaciteit voor jeugd moet inzetten. In dit kader kan het Amazoneproject worden genoemd. Dit project is bedoeld om zware geweldsdelicten en extreme overlast door jonge daders terug te dringen.

Het programma Jeugd en Veiligheid blijft in de periode 2000 - 2003 ingebed in het Grote Stedenbeleid.

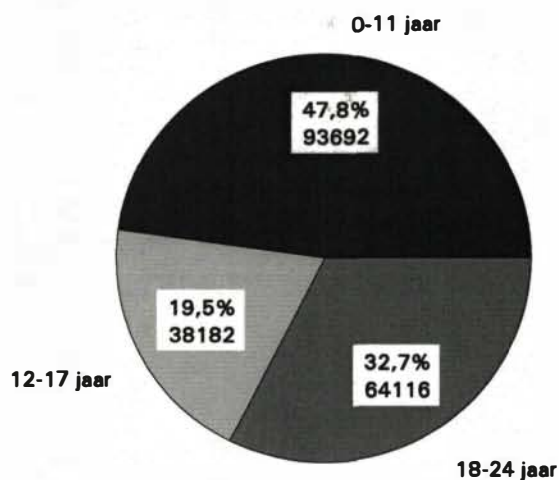
De voorgenomen beleidsveranderingen voor de periode 2000 - 2003 zijn:

- Concentratie op twee doelstellingen
- 1 sluitende aanpak jeugdcriminaliteit, met name de geïntegreerde aanpak harde kern;
- 2 aanpak risicovol groepsgedrag, onder andere veilige vindplaatsen;
- Reductie van het grote aantal projecten tot enkele heldere meetbare programma's (doelmatig en effectief);
- Vormgeving van de monitoring;
- Nadruk op organisatie binnen een ketenaanpak, met duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden;
- Inbedding van Jeugd en Veiligheid in het integraal jeugdbeleid.

Omvang en ontwikkeling

Amsterdam telde op 1 januari 1998 bijna 196.000 jongeren die jonger waren dan vierentwintig jaar. Deze groep maakt ruim een kwart van de totale Amsterdamse bevolking uit. De leeftijdsverdeling is weergegeven in figuur 6.1. Tweederde van de twaalf- tot en met zeventienjarigen en bijna de helft van de achttien- tot en met vierentwintigjarigen is allochtoon.

Figuur 6.1 Verdeling van de Amsterdamse jongeren naar leeftijd

Bron: Buurtindicatoren Jeugd in Amsterdam 1998

In de Veiligheidsrapportage 1997 is gebruik gemaakt van versnipperde informatie over jeugdcriminaliteit. Vanaf de eerste helft van 1996 is echter aangevangen met het systematisch meten van het aantal jeugdige daders die in het HKS-systeem van de politie voorkomen.

Wij maken derhalve in dit hoofdstuk uitsluitend gebruik van de gegevens uit het HKS-systeem, met uitzondering van de gegevens over kinderen jonger dan 12 jaar.

Twaalfminners

Kinderen jonger dan twaalf jaar die in aanraking zijn gekomen met de politie, de twaalfminners, worden niet in het HKS-systeem opgenomen. Cijfers uit deze groep zijn afkomstig uit andere registratiesystemen van de politie. Doordat deze arrestantengegevens niet herleidbaar zijn tot individuele personen kan het cijfer niet op recidive gecontroleerd worden.

Tabel 6.1 Twaalfminners die in aanraking zijn gekomen met de politie⁷

	Aanhoudingen
1996	291
1997	312
1998	247

Bron: Jeugdcriminaliteit Amsterdam metingen 1996 & 1997: Politie Amsterdam-Amstelland, bureau onderzoek & statistiek

In de Veiligheidsrapportage 1997 werd geconstateerd dat het aantal aangehouden jongeren onder de twaalf jaar in 1996 met 25% was gestegen. In 1997 is wederom een stijging met zeven procent waar te

Noot 7 Het betreffen hier alleen aanhoudingen die door de politie zijn ingeboekt in het systeem. Er worden ook twaalfminners aangehouden die later met hun ouders op het politiebureau worden ontboden. Deze groep aangehouden twaalfminners wordt dan niet 'ingeboekt'.

nemen. Na de stijging in 1997 is in 1998 een dalende lijn ingezet en komt het totaal aangehouden twaalfminners beneden het niveau van 1996. Wat opvalt is dat in 1996 twaalfminners vrijwel nooit werden aangehouden voor gewelddelicten. Bijna alle aanhoudingen hadden betrekking op gewone diefstal (ruim vijftig procent) of vielen in de categorie 'overig' (ruim dertig procent). In tabel 6.2 is weergegeven hoe de uitsplitsing naar delict er in 1998 uitziet.

Tabel 6.2 Delicten **gepleegd** door **aangehouden** twaalfminners in 1998.

Delicten	absoluut	percentage
straatroof	5	2
overig geweld	13	5
integriteit woning	5	2
integriteit kantoor/bedrijf	2	1
diefstal auto	1	0
diefstal uit/vanaf auto	1	0
zakkenrollerij	6	2
diefstal overige voertuigen	5	2
winkeldiefstal	123	50
overige diefstallen	18	7
overige vermogensdelicten	1	0
overige criminaliteit	34	14
overig (o.a. verkeer)	33	13
Totaal	247	100

Bron: Politie Amsterdam-Amstelland, bureau onderzoek & statistiek

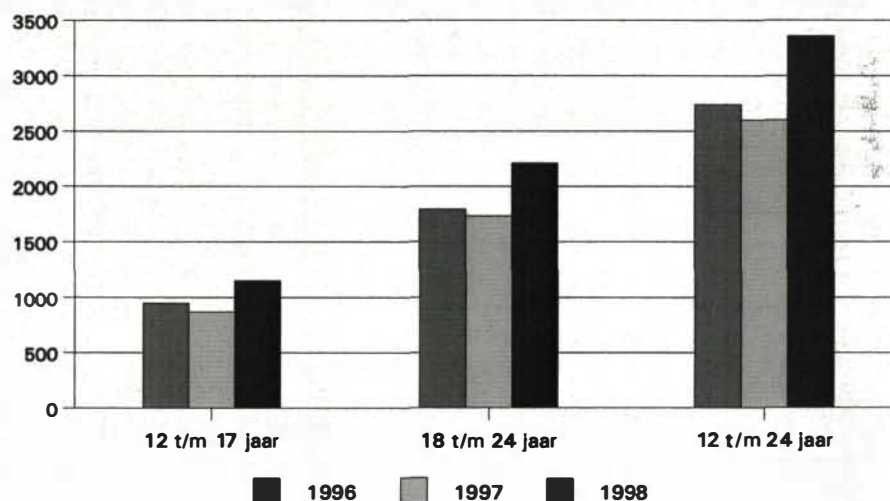
In 1998 heeft zeven procent van de aanhoudingen betrekking op een gewelddelict. In 1998 werd vijftig procent van de aangehouden twaalfminners aangehouden voor winkeldiefstal.

Geverbaliseerde jongeren

In figuur 6.2 wordt de ontwikkeling van het aantal geverbaliseerde jongeren⁸ weergegeven en in figuur 6.3 de ontwikkeling van het aantal delicten waarvoor deze jongeren zijn aangehouden.

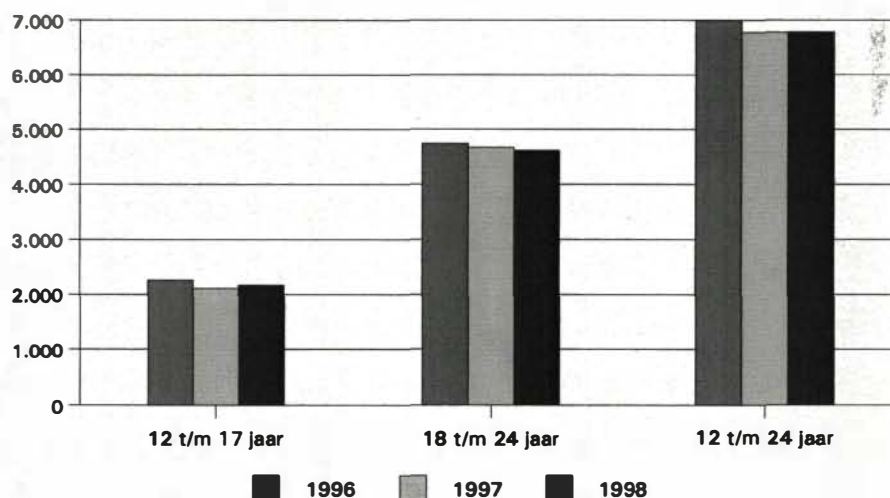
Noot 8 Het aantal geverbaliseerde jongeren ligt lager dan het aantal jongeren dat door de politie wordt aangehouden; niet elke aangehouden jongere krijgt een procesverbaal.

Figuur 6.2 Geverbaliseerde Amsterdamse jongeren
aantallen jongeren die in Amsterdam wonen en zijn aangehouden zijn

Bron: HKS-analyse DSP

Figuur 6.3 Delicten Amsterdamse jongeren
aantal delicten binnen en buiten Amsterdam waarvan Amsterdamse jongeren worden verdacht

Bron: HKS-analyse DSP

Uit de figuren 6.2 en 6.3 kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het aantal geverbaliseerde jongeren is in 1998 in vergelijking met 1996 duidelijk toegenomen. Deze toename is het sterkst bij de 18-24 jarigen.
- Het aantal delicten dat door de geverbaliseerde jongeren gepleegd , ligt in 1998 iets lager dan in 1996.
- Het is aannemelijk dat de toename van het aantal geverbaliseerde jongeren in combinatie met de lichte afname van het aantal delicten dat deze jongeren hebben gepleegd wordt veroorzaakt door de grotere aandacht die de politie in het kader van jeugd en veiligheid aan de bestrijding van jeugdcriminaliteit geeft. Er wordt door de politie sneller dan in het verleden overgegaan tot het verbaliseren van jongeren;

ook voor lichtere en/of een kleiner aantal vergrijpen wordt procesverbaal opgemaakt.

De door de geverbaliseerde jongeren gepleegde delicten worden in tabel 6.3 onderverdeeld naar type delict.

Tabel 6.3 Delicten door geverbaliseerde Amsterdamse jongeren van twaalf t/m vierentwintig jaar⁹ (in percentages van het totaal aantal delicten)

	12 t/m 17 jaar		18 t/m 24 jaar		12 t/m 24 jaar	
	1996	1998	1996	1998	1996	1998
eenvoudige diefstal	9	9	11	9	10	9
diefstal met geweld	13	14	7	6	9	8
overige gekwalificeerde diefstal	38	32	30	25	33	27
eenvoudige mishandeling	6	4	3	4	4	4
bedreiging	3	4	4	3	4	4
gekwatificeerde mishandeling	2	2	2	3	2	3
openlijke geweldpleging	10	8	5	6	6	7
vuurwapens	2	3	4	3	4	3
opiumwet harddrugs	0	2	3	5	2	4
vernietiging	5	3	4	5	4	4
overig/onbekend	12	19	26	31	21	27
totaal	100	100	100	100	100	100

Bron: DSP: HKS-analyses, 1996 & 1998

Uit tabel 6.3 zijn de volgende conclusies te trekken:

- Het grootste deel van de delicten heeft betrekking op diefstal (de categorie diefstal met geweld, overige gekwalificeerde diefstal en eenvoudige diefstal); het percentage diefstallen ligt in 1998 wel iets lager dan in 1996. Dit percentage ligt bij de 12-17 jarigen nog beduidend hoger dan bij de 18-24 jarigen.
- Ongeveer 20% van de delicten heeft betrekking op verschillende vormen van geweldscriminaliteit (de categorieën eenvoudige mishandeling, gekwalificeerde mishandeling, bedreiging en openlijke geweldpleging). Dit percentage ligt bij de 12-17 jarigen iets hoger dan bij de 18-24 jarigen.
- Het percentage overig/onbekend is hoog met name bij de groep 18-24 jarigen. Dit percentage is bovendien toegenomen.

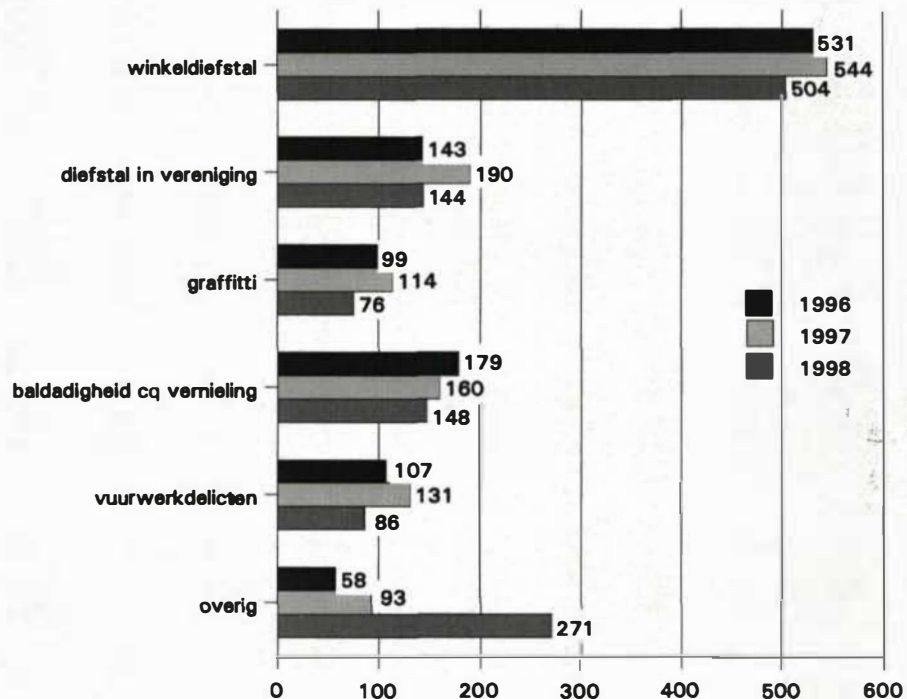
Bij het arrondissementsparket Amsterdam neemt de instroom van jeugdzaken ten opzichte van de totale instroom toe. In 1997 betrof acht procent van de ingeschreven zaken minderjarigen. In 1998 is dit opgelopen tot 8,9%. In de eerste helft van 1999 is het percentage 9,9. Eenzelfde trend valt te constateren bij het aantal voorgeleidingen.

Noot 9 Het betreft delicten van verdachten die in Amsterdam wonen en die door de Amsterdamse politie zijn aangehouden.

Dit is een logisch gevolg van de toename van het aantal geverbaliseerde jongeren en de grotere aandacht die ook het OM in het kader van Jeugd en Veiligheid aan de bestrijding van jeugdcriminaliteit besteedt.

Jongeren van 12-17 die met de politie in aanraking komen, kunnen onder bepaalde voorwaarden door de politie worden doorverwezen naar het bureau Halt voor een alternatieve afdoening.

Figuur 6.4 Delicten die door bureau Halt Amsterdam zijn afgedaan in 1996, 1997 en 1998

Bron: Jaarverslag 1998 HALT-Nederland: Jeugdcriminaliteit Amsterdam metingen 1996 & 1997

In 1998 is het aantal Halt-afdoeningen ten opzichte van 1996 toegenomen. Deze toename van 1117 naar 1229 afdoeningen bedraagt tien procent. Met name voor overige delicten is het aantal Halt-afdoeningen sterk toegenomen.

6.2 Decentraal niveau

Beleid

Op stadsdeelniveau waren in 1998 in het kader van Jeugd en Veiligheid 42 projecten in uitvoering; in 1999 is het aantal projecten toegenomen tot 54. Met deze projecten is zo'n 4 miljoen gulden gemoeid. Daarnaast blijkt uit onze inventarisatie dat er buiten Jeugd en Veiligheid om in de stadsdelen 64 projecten gericht op jeugdcriminaliteit in uitvoering of in voorbereiding zijn. Aan bekende financiële middelen is met deze projecten zo'n 7 miljoen gulden gemoeid. Het betreft voornamelijk projecten die gericht zijn op veilige openbare ruimte en andere plekken waarvan jongeren gebruik maken.

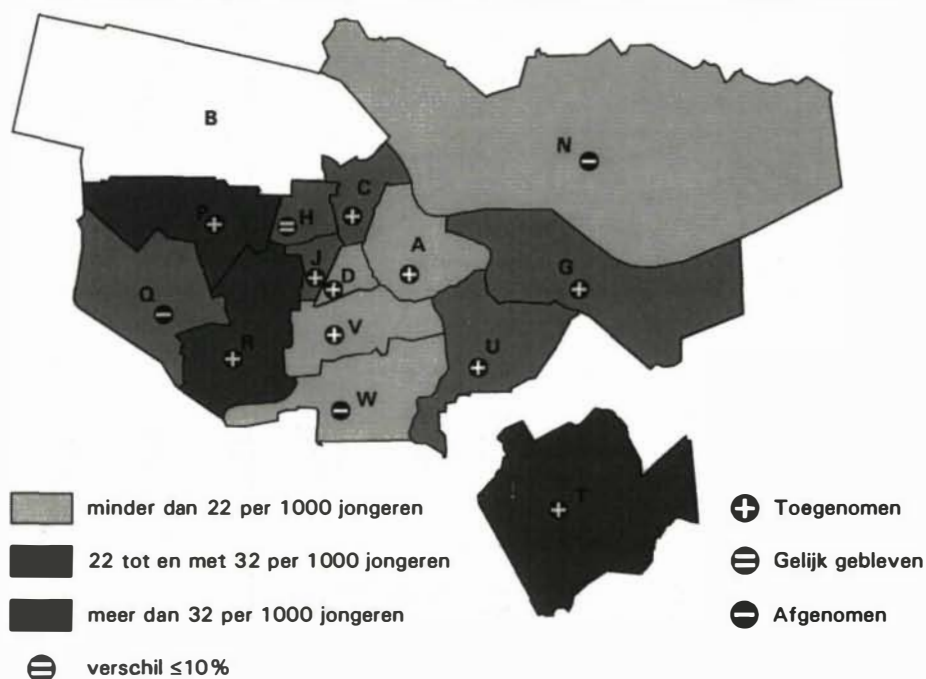
Omvang en ontwikkeling

In de figuren 6.5 en 6.6 is het aantal geverbaliseerde jongeren per stadsdeel aangegeven, uitgesplitst naar het aantal twaalf- tot en met zeventienjarigen en achttien- tot en met vierentwintigjarigen. Nadrukkelijk wordt hierbij aangetekend dat deze gegevens geen goede indicator vormen voor de mate van jeugdcriminaliteit in de verschillende stadsdelen. De cijfers weerspiegelen immers ook de aandacht die de politie heeft voor jeugdcriminaliteit.

Twaalf tot en met zeventien jarigen

Figuur 6.5 Geverbaliseerde jongeren van twaalf t/m zeventien jaar per 1000 jongeren van twaalf t/m zeventien jaar naar stadsdeel en percentage toe- /afname.
Bron: DSP: HKS-analyses 1997 & 1998

In de stadsdelen Geuzenveld/Slotermeer, Slotervaart/Overtoomse Veld en

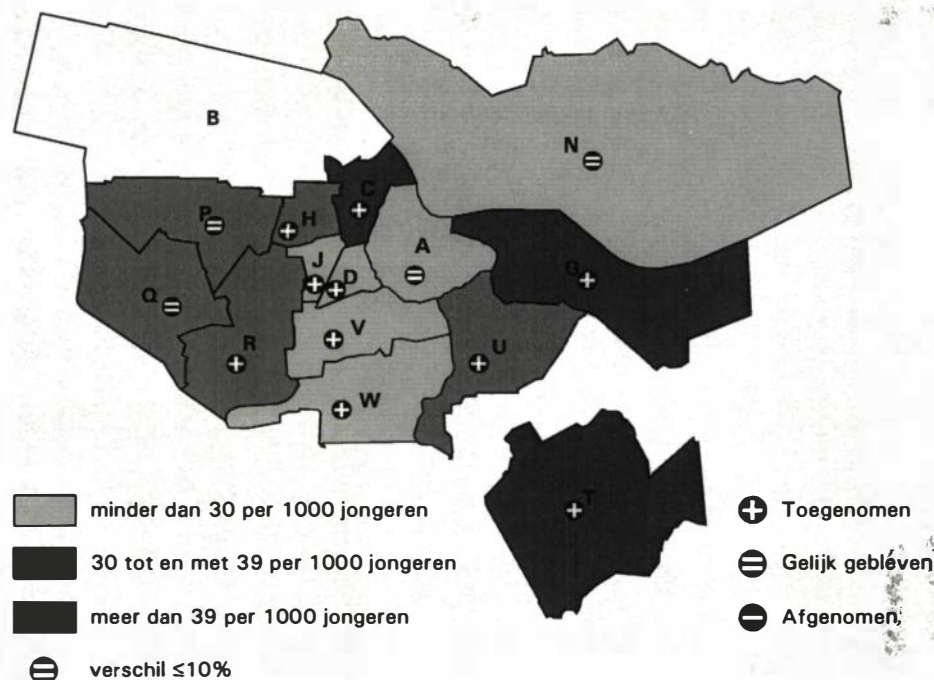
Zuidoost is in 1998 het aantal geverbaliseerde twaalf- tot en met zeventien jarige jongeren het hoogst van alle stadsdelen. Bovendien is dit aantal toegenomen. De stadsdelen Westerpark en Zeeburg kennen in 1998 in vergelijking tot 1996 procentueel de grootste toename van het aantal geverbaliseerde twaalf- tot en met zeventienjarigen.

In stadsdeel ZuiderAmstel is het percentage geverbaliseerde jongeren van twaalf tot en met zeventien in 1998 het laagst. Daarnaast kent stadsdeel ZuiderAmstel ook de grootste afname.

Achttien tot en met vierentwintig jarigen

Figuur 6.6 Geverbaliseerde jongeren van achttien t/m vierentwintig jaar per 1000 jongeren van achttien t/m vierentwintig jaar naar stadsdeel en percentage toe- /afname.

Bron: DSP: HKS-analyses 1997 & 1998

In de stadsdelen Zuidoost, Westerpark en Zeeburg is het aantal geverbaliseerde jongeren van 18 tot en met 24 jaar het hoogst en is er sprake van een forse stijging. In deze drie stadsdelen is ook sprake van een hoog aantal geverbaliseerde jongeren van 12 tot en met 17 en/of grote stijging van dit aantal. In het stadsdeel ZuiderAmstel worden het minst aantal jongeren geverbaliseerd.

6.3 Conclusies

Stedelijk niveau

- Het beleid op het gebied van Jeugd en Veiligheid kan getypeerd worden als incrementeel. Op basis van voortschrijdend inzicht zijn verbeteringen toegepast, waarbij de nadruk ligt op verbreding en verdieping. Na 1998 komt de nadruk te liggen op implementatie, projecten onderbrengen in programma's, samenhang en monitoring.
- Het aantal projecten gericht op het terugdringen van jeugdcriminaliteit en de financiële middelen die daarmee gemoeid zijn, zijn de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen.
- Het aantal aangehouden twaalfminners is in 1998 lager dan in 1996. Van de aangehouden jongeren van twaalf jaar of jonger werd zeven procent aangehouden voor een gewelddelict, terwijl dit in 1996 nog vrijwel niet voor kwam.

- Het aantal geverbaliseerde jongeren van 12-24 is in 1998 in vergelijking met 1996 duidelijk toegenomen. Deze toename is het sterkst bij de 18-24 jarigen. Het aantal delicten waarvoor deze jongeren aangehouden zijn is echter licht gedaald. Deze gegevens kunnen worden geïnterpreteerd als een gevolg van de toegenomen aandacht van de politie voor jeugdcriminaliteit: er wordt door de politie sneller dan in het verleden overgegaan tot het verbaliseren van jongeren; ook voor lichtere vormen en/of een kleiner aantal vergrijpen wordt procesverbaal opgemaakt.
- Ongeveer de helft van de door geverbaliseerde jongeren gepleegde delicten heeft betrekking op eenvoudige en gekwalificeerde diefstal; ongeveer 20% op geweldsdelicten.
- Mede als gevolg van het groeiend aantal geverbaliseerde jongeren neemt de instroom van het aantal jeugdzaken toe. Ook het aantal vooropleidingen groeit.
- Het aantal Halt-afdoeningen is, zoals beoogd met Jeugd en Veiligheid, in 1998 ten opzichte van 1996 met tien procent toegenomen.

Decentraal niveau

- Ook op decentraal niveau zijn de beleidsinspanningen om jeugdcriminaliteit terug te dringen de afgelopen jaren duidelijk geïntensiveerd.
- In de stadsdelen Zuidoost, Westerpark en Zeeburg is het aantal geverbaliseerde jongeren van 18-24 jaar het hoogst en is er sprake van een forse stijging. In deze stadsdelen is ook sprake van een hoog aantal geverbaliseerde jongeren van 12-17 jaar of/en stijging van dit aantal. Zoals gezegd kan hier niet uit worden afgeleid dat in deze stadsdelen ook veel jeugdcriminaliteit is c.q. de jeugdcriminaliteit toeneemt omdat de cijfers in belangrijke mate de toegenomen aandacht van de politie voor de bestrijding van jeugdcriminaliteit weerspiegelen.

7 Conclusies

Stedelijk niveau

In de vorige Veiligheidsrapportage werd de conclusie getrokken dat de veiligheidssituatie in grote lijnen verbeterd was; met name op het gebied van veilig wonen, leefbaarheid, drugsoverlast en straatroof deden zich positieve ontwikkelingen voor.

Voor de periode 1996-1999 kan op grond van ondersteunende bevindingen worden geconstateerd dat deze trend zich heeft voortgezet.

- Het aantal woninginbraken is verder gedaald.
- Het slachtofferpercentage van autodiefstal en diefstal uit auto's is gedaald.
- Het algemene rapportcijfer voor leefbaarheid is 7.2 gebleven.
- Op een aantal leefbaarheidsaspecten is een verbetering te constateren; bewoners hebben minder last van hondenpoep, rommel op straat, geluidsoverlast (algemeen en door verkeer) en agressief verkeersgedrag en zij constateren een verbetering van de omgang van verschillende bevolkingsgroepen met elkaar. Vier van deze aspecten werden in de vorige Veiligheidsrapportage genoemd als aspecten die voor verbetering vatbaar waren.
- Het beleid ten aanzien van hard-drugs blijft positieve resultaten opleveren: er komen weinig nieuwe verslaafden bij, het aantal nieuwe HIV-besmette drugsgebruikers neemt af en er is minder drugsgerelateerde sterfte.
- Het percentage Amsterdammers dat vindt dat drugsoverlast vaak voorkomt is gedaald van 18% in 1997 naar 14% in 1999.
- Het aantal aangiften van straatroof ligt in 1998 nog iets lager dan in 1996 en ook het slachtofferpercentage voor beroving met geweld ligt in 1999 lager dan in 1997. Het aantal aangiften van overvallen is na jaren van stabiliteit in 1998 licht gedaald.

Toch zijn er ook enkele negatieve ontwikkelingen.

- Voor een aantal aspecten van leefbaarheid heeft zich de afgelopen jaren een verslechtering voorgedaan. Het betreft: verloedering van de woonomgeving, de mate waarin bewoners overlast ondervinden van problemen die jongeren veroorzaken (vernieling, bekladding en overlast door jongeren), aanrijdingen, te hard rijden en onveiligheidsgevoelens en vermijdingsgedrag.
- Op basis van aangiftecijfers lijkt het er op dat bezoekers van Amsterdam vaker slachtoffer worden van autodiefstal en diefstal uit auto's.
- Het slachtofferpercentage van fietsdiefstal is gestegen.

Deze aspecten dienen in het veiligheidsbeleid meer aandacht te krijgen.

In bovenstaande conclusies zijn twee meer recente speerpunten van het Amsterdamse veiligheidsbeleid nog niet aan de orde geweest: de bestrijding van jeugdcriminaliteit en de aanpak van agressie en geweld.

In 1995 is de gemeente Amsterdam samen met politie en het OM onder de noemer 'Jeugd en Veiligheid' beleid gaan ontwikkelen om jeugdcriminaliteit terug te dringen.

Met name de afgelopen jaren heeft dat geleid tot nieuwe initiatieven en maatregelen. Ten aanzien van de resultaten van dit beleid kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- We constateren de afgelopen jaren een duidelijke toename van het aantal geverbaliseerde jongeren en van de instroom van jeugdzaken bij het arrondissementsparket. Deze toename wordt waarschijnlijk vooral veroorzaakt doordat politie en OM veel meer aandacht aan jeugdcriminaliteit zijn gaan besteden.
- Het beleid heeft er in ieder geval niet toe geleid dat de inwoners minder overlast van jongeren zijn gaan ondervinden; de gegevens uit de leefbaarheidsmonitor geven aan dat Amsterdammers meer overlast ondervinden van jongeren en de indruk hebben dat vernieling en bekladding zijn toegenomen.
- We beschikken echter niet over cijfers waarmee ondubbelzinnig kan worden vastgesteld hoe de jeugdcriminaliteit zich ontwikkelt en welke effecten het gevoerde beleid op de jeugd zelf heeft.
De beleidswijzigingen voor de periode 2000-2003, waardoor monitoring prioriteit krijgt, moeten er toe leiden dat de effecten op de ontwikkeling van jeugdcriminaliteit zichtbaar worden gemaakt.

Zeer recent is het 'Beleidsprogramma Aanpak Agressie en Geweld Amsterdam 2000' verschenen. Deze cijfers over agressie en geweld maken duidelijk dat een integrale aanpak van deze problematiek nodig is.

- Het aantal aangiften van overige geweldscriminaliteit stijgt. Deze stijging doet zich vooral voor bij zwaardere delicten tegen het leven, zedendelicten en overige delicten tegen het leven (waaronder bedreiging).
- Het slachtofferpercentage voor bedreiging is in 1999 duidelijk hoger dan in 1997.
- Bijna een kwart van de Amsterdamse bevolking is in 1999 slachtoffer geworden van een vorm van agressie en geweld.

In de volgende Veiligheidsrapportage zal moeten blijken in hoeverre met het beleid dat nu in gang gezet gaat worden het tij kan worden gekeerd. In ieder geval is er met de geweldsmodule van de leefbaarheidsmonitor voor gezorgd dat mogelijke effecten ook inderdaad te meten zijn.

Decentraal niveau

Over het algemeen kan worden gesteld dat de voor geheel Amsterdam geschetste ontwikkelingen ook in de meeste stadsdelen zichtbaar zijn. Dat neemt niet weg dat onveiligheid en leefbaarheid niet gelijkmatig over de stad verspreid zijn.

- De binnenstad neemt bij veel vormen van criminaliteit nog steeds de eerste plaats in. Daarbij dient direct te worden aangetekend dat veel van deze problemen aan het afnemen zijn. Bovendien wordt ook de leefbaarheid in dit stadsdeel als goed beoordeeld.
- Voorts komen in de westelijke stadsdelen (met name de stadsdelen met uitsluitend na-oorlogse woonwijken) en in stadsdeel Zeeburg, verhoudingsgewijs meer problemen voor dan in de andere stadsdelen. Het schema met aandachtspunten aan het eind van dit hoofdstuk illustreert deze constatering.

- In de meeste stadsdelen is de overlast die bewoners ondervinden van drughandel en -gebruik afgenomen. Bovendien is er sprake van spreiding van overlastproblemen. In de stadsdelen waar de overlast het hoogst ligt doen zich de sterkste dalingen voor van het percentage bewoners dat drugsoverlast vaak vindt voorkomen en de sterkste stijgingen doen zich voor in stadsdelen waar de overlast het laagst ligt. Een uitzondering op dit patroon vormt het stadsdeel Zeeburg waar het percentage bewoners dat drugsoverlast vaak vindt voorkomen hoog ligt en bovendien stijgt.

Tot besluit van dit hoofdstuk een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op stadsdeelniveau die vanuit het veiligheidsbeleid op stadsdeelniveau (meer) aandacht behoeven en een overzicht van de belangrijkste positieve ontwikkelingen

Schema 7.1 Overzicht ontwikkelingen op stadsdeelniveau die (meer) aandacht behoeven

Binnenstad	• Hoog + stijging slachtofferpercentage fietsdiefstal. • Veel aangiften straatroof, overval en overige geweldsdelicten. • Hoog percentage slachtoffers agressie en geweld.
Westerpark	• Toename aangiften straatroof en hoog percentage slachtoffers agressie en geweld.
Oud-West	• Hoog + stijging slachtofferpercentage fietsdiefstal. • Hoog percentage slachtoffers agressie en geweld.
Zeeburg	• Hoog + stijging slachtofferpercentage fietsdiefstal. • Hoog + stijging onveiligheidsgevoelens 's avonds thuis. • Ongunstige score leefbaarheidsaspecten. • Drugsoverlast hoog + stijgend.
Bos en Lommer	• Hoog + stijging onveiligheidsgevoelens 's avonds thuis. • Ongunstige score leefbaarheidsaspecten. • Stijging overvallen
De Baarsjes	• Ongunstige score leefbaarheidsaspecten. • Hoog percentage slachtoffers agressie en geweld.
Amsterdam-Noord	• Stijging aangiften en slachtofferpercentage diefstal uit auto.
Geuzenveld/ Slotermeer	• Ongunstige score leefbaarheidsaspecten, met name ten aanzien van omgang verschillende bevolkingsgroepen.
Osdorp	• Hoog aantal en stijging aangiften autodiefstal. • Stijging aangiften en slachtofferpercentage diefstal uit auto. • Ongunstige score leefbaarheidsaspecten. • Stijging aangiften straatroof en overvallen.
Slotervaart/ Overtoomse Veld	• Hoog aantal en stijging aangiften autodiefstal. • Stijging aangiften en slachtofferpercentage diefstal uit auto. • Stijging aangiften straatroof en overvallen
Zuidoost	• Veel aangiften straatroof, overval en overige geweldscriminaliteit.
Oost/WGM	• Hoog percentage slachtoffers agressie en geweld.
Amsterdam Oud Zuid	
ZuiderAmstel	• Stijging aangiften straatroof.

Schema 7.2 Overzicht belangrijkste positieve ontwikkelingen op stadsdeelniveau

Binnenstad	• Daling aangiften en slachtofferpercentage diefstal uit auto. • Goede score drie belangrijke aspecten van leefbaarheid. • Daling mate waarin bewoners drugsoverlast ervaren. • Daling aantal aangiften straatroof en overval
Westerpark	• Goede score drie belangrijke aspecten van leefbaarheid. • Daling mate waarin bewoners drugsoverlast ervaren.
Oud-West	• Daling aangiften en slachtofferpercentage diefstal uit auto. • Daling aangiften overval.
Zeeburg	• Daling aangiften overval.
Bos en Lommer	
De Baarsjes	• Daling aangiften overval.
Amsterdam-Noord	
Geuzenveld/Slotermeer	• Daling aangiften straatroof en overval
Osdorp	
Slotervaart/ Overtoomse Veld	
Zuidoost	• Sterke daling woninginbraken. • Daling aangiften straatroof.
Oost/Watergraafsmeer	• Sterke daling woninginbraken. • Daling aangiften en slachtofferpercentage diefstal uit auto. • Daling mate waarin bewoners drugsoverlast ervaren. • Daling aantal aangiften overval.
Amsterdam Oud Zuid	• Goede score drie belangrijke aspecten leefbaarheid.
Zuideramstel	• Daling aangiften en slachtofferpercentage diefstal uit auto.

Bijlage 1 Beleid ten aanzien van versterking justitieel sluitstuk

1 Justitiële productie

Een eerste aandachtspunt betreft de justitiële productie.

In de periode 1994/1998 gold dat daarbij een aantal zaken bij de ketenpartners zou worden verbeterd.

Centraal stonden:

- parket: extra strafzaken in de 'overlast'-categorie,
- zittende magistratuur: extra zittingscapaciteit voor snelrecht,
- gevangeniswezen: uitbreiding celcapaciteit,
- reclassering: meer taakstraffen,
- raad voor de Kinderbescherming: meer taakstraffen,
- HALT: meer Haltafdoeningen.

De groepen waarbij de aandacht met name uitging waren de jeugdigen en de overlastplegers. De delicten die daarbij centraal stonden, zijn o.m. zakkenrollerij, inbraak en diefstal uit/vanaf auto. Voor de nieuwe fase van het grote-stedenbeleid worden deze doelstellingen niet meer expliciet benoemd. Niettemin worden, voor het overzicht over meerdere jaren, de resultaten in de jaren 1998 en 1999 hier wederom in beeld gebracht.

Parket Amsterdam

Het parket Amsterdam (Officieren van Justitie) werkt, in samenwerking met de rechtbank, sinds enige jaren met snelrecht: een lik-op-stukbeleid gericht op overlast veroorzakende daders. Snelrecht houdt in dat de verdachten binnen tien dagen voor de rechter staan en dat de strafvoltrekking (executie) aansluitend wordt uitgevoerd. Op deze wijze kunnen 50 tot 60 zaken per week worden afgedaan. Het snelrecht voorkomt dat er een vertraging ontstaat doordat verdachten ter toetsing van hun voorlopige hechtenis naar de raadkamer van de rechtbank moeten. In 1997 werden 2231 personen via de snelrechtprocedure uit de overlastcategorieën volgens de snelrechtprocedure behandeld. In 1998 ging het om 2154 en in 1999 om 2407. In het laatste jaar werd zo een stijging van 11.7 % bewerkstelligd. In het kader van de eerste fase van het grote-stedenbeleid werd gevraagd 1000 extra strafzaken af te doen. Dat leidt tot een bovengrens van 2500 strafzaken. In het licht van de gepresenteerde cijfers ziet het ernaar uit dat die bovengrens daadwerkelijk in zicht komt.

Zittende magistratuur

De zittingscapaciteit van de zittende magistratuur is sinds het grote-stedenbeleid toegenomen. Niet alleen is het aantal rechters uitgebreid voor het doen van megazaken, ook wordt door toepassing van het snelrecht de capaciteit van het snelrecht beter benut. Het aantal zittingsdagen voor het snelrecht bedraagt vijf per week. Indien nodig zijn extra zittingen mogelijk.

Gevangeniswezen

Amsterdam beschikt momenteel over 267 te vullen cellen voor snelrecht. Voor de opvang van illegalen is een hondertal bedden beschikbaar. De totale celcapaciteit die onder meer voor het grote-stedenbeleid aan Amsterdam is toegekend wordt adequaat benut. Een en ander gaat volgens het 'first in, first out' principe op basis van het aanbod per dag in combinatie met eventuele vervroegde vrijlating (heenzending) als zich in de laatste fase van iemands straf een nieuwe kandidaat aandient. De speciale

'snelrechtcellen' worden benut voor preventieve hechtenis, snel vonnis en aansluitende uitvoering van de straf. Gaar het om de heenzending dan is vermeldenswaard dat de celcapaciteit van die grootte is dat de veroordeelden tegenwoordig vrijwel altijd hun gehele straf uitzitten. In het licht van problematische doelgroepen wordt overwogen extra cellen te realiseren dan wel te reserveren voor specifieke detentie, hulp en begeleiding van personen uit die doelgroepen. In een vergevorderd stadium zijn de plannen voor de cellen voor de Strafrechtelijke Opvang van Verslaafden. Een andere groep waarvoor beoogd wordt cellen te reserveren zijn de 'Veelplegers Binnenstad'.

Reclassering/Raad voor de Kinderbescherming

Het voor deze organisaties geformuleerde doel in de 1e tranche van het grote-stedenbeleid - een jaarlijkse stijging van het aantal taakstraffen van 10 procent - slaat op het aantal taakstraffen voor minderjarigen. Het gaat daarbij overigens om straffen die in eerste aanleg zijn toegewezen. Straffen die in hoger beroep zijn geweest, blijven dus buiten beschouwing. Het parket Amsterdam heeft in 1997 het aantal van 445 taakstraffen aan jeugdigen bij vonnis opgelegd. In het kader van het officiersmodel (zonder tussenkomst van de rechter) werden 138 taakstraffen opgelegd. Voor het jaar 1998 betroffen de aantallen 437 bij vonnis en 216 in het officiersmodel. In 1999 werden 499 taakstraffen bij vonnis en 271 taakstraffen in het kader van het officiersmodel opgelegd. De stijging in die laatste 2 jaren bedroeg 17,9%, waarmee de landelijke doelstelling is gehaald.

HALT

In de 1e tranche van het grote-stedenbeleid werd gesteld dat de Halt-afdoeningen jaarlijks met 10% zouden dienen te stijgen. Het bureau Amsterdam-Amstelland bewerkstelligde die gewenste stijging in de eerste periode van het grote-stedenbeleid. In 1996 en 1997 bewogen de HALT-verwijzigingen zich van 1132 naar 1270. Een stijging van 12% terwijl men in eerdere jaren minstens zoveel vooruitgang boekte. Voor de periode vanaf 1998 stabiliseert het aantal Halt-verwijzigingen zich 1229 verwijzigingen in 1998 en 1291 in 1999.

2 Kwaliteitsverbetering

Dit doel is (landelijk) vertaald in: een meer op de lokale behoefte van de burger en bestuur gerichte werkwijze. Tevens is in de bijzondere driehoek van maart 1999 de 'wijkveiligheid' als centrale prioriteit benoemd. Het parket heeft daarvoor zogenaamde GEO-teams die naar werk en inrichting nauw verbonden zijn met de veiligheidssituatie in delen van Amsterdam. In praktische zin is door het parket in eerste aanleg invulling gegeven aan 'wijkveiligheid' door het opzetten van een project 'Justitie in de Buurt' (JIB). Inmiddels is het aantal JIB-kantoren uitgebreid. Niet alleen in de Pijp, ook in Zuidoost en in West zijn inmiddels JIB's gerealiseerd. Andere hier relevante ontwikkelingen zijn de in gang gezette Dwang en Drangprojecten, toegespitst op de lokale situatie in politiedistricten en stadsdelen. Vanwege het grote belang van de dwang- en drangprojecten in relatie tot de groot stedelijke overlastproblematiek komen de betreffende projecten hieronder speciaal aan de orde.

Een nieuwe loot aan de stam zijn de ideeën op het gebied van de médiation pénale. Daarmee wordt ingezet op bemiddeling bij zeer lichte strafbare feiten dan wel bij situaties die op het moment staat te escaleren in strafbare feiten. In dat kader wordt ook gestreefd naar aansluiting bij problematische groepen en de problematiek in verschillende politiedistricten en stadsdelen.

3 Dwang- en Drangprojecten

De bij (1) Justitiële productie beschreven doelstellingen maken een belangrijk onderdeel uit van de inzet van de justitie-organisaties, er is evenwel meer. In het kader van het grootstedelijke veiligheidsbeleid initiëren parket, politie, Reclassering Nederland, de verslavingsreclassering van de Jellinek, de reclassering van het Leger des Heils, de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdreclassering van Bureau Jeugdzorg Amsterdam meer en meer dwang- en drangprojecten. De bestuurlijke relaties worden daarbij verzorgd door AB/OOV en DWA. Voorbeelden van dergelijke projecten zijn SDA/Houvast, Binnenstad Zuid Oost, Roof Binnenstad, Veelplegers Binnenstad, verslaafde vrouwen top-tien en Amazone. Het gaat om projecten waarbij overlast- en andere problematische groepen in specifieke gebieden onderwerp worden van gezamenlijke casuïstiek. Op basis van die casuïstiek en gepaard gaande informatieuitwisseling zijn tijdige en op maat gesneden scenario's realiseerbaar. Deze vormen de basis voor het strafrechtelijke aanbod aan verdachten door officier of rechter om (vrijwillig) in te gaan op een justitiële sanctie waarin tevens een hulpprogramma is verweven. Centraal staan steeds de combinatie gezamenlijke informatie-uitwisseling, een proactieve werkwijze van de politie, een keuze uit diverse afdoeningsvarianten door de Officier van Justitie en de gewenste reclasseringsset van vroeghulp, rapportages, toezicht, brede intensieve trajectbegeleiding en specifieke werk- en leerprojecten.

Over de relatie met het bestuurlijke veld het volgende. In het kader van de bestuurlijke geregisseerde aanpak 'Support' van bijzonder problematische personen (verslaving/psychische gesteldheid/dakloosheid) participeren parket en verslavingsreclassering. De verslavingsreclassering van de Jellinek levert reeds een bijdrage aan de opvang en begeleiding van 'snelrechtklanten'. Meer en meer ontstaat zo ook de situatie waarbij de justitiële inspanningen worden gekoppeld aan de inspanningen aan bestuurszijde op de gebieden van zorg & welzijn, werken en wonen. Het is de verwachting dat ook de andere dwang- en drangprojecten en bestuurlijke activiteiten in de toekomst meer hand in hand zullen verlopen.

Bijlage 2 Overzicht beleidsinspanningen op stadsdeelniveau

Veilige woonomgeving

	totaal	aantal projecten		bekende financiële middelen	
		nieuw	oud	f	n
Binnenstad	7	4	3	228.600	4
Westerpark	3	1	2	25.000	1
Oud-West	3	1	2	250.000	2
Zeeburg	2	1	1	75.000	1
Bos en Lommer	2	0	2	0	0
De Baarsjes	3	0	3	395.500	1
Amsterdam-Noord	5	1	4	14.500	2
Geuzenveld/Slotermeer	3	1	2	40.000	1
Osdorp	1	1	0	15.000	1
Slotervaart/Overtoomse Veld	7	6	1	1.027.000	5
Zuidoost	5	2	3	470.000	3
Oost/Watergraafsmeer	4	2	2	400.000	4
Amsterdam Oud Zuid	6	3	3	22.000	2
Zuideramstel	4	3	1	173.500	2
totaal	55	26	29	3.136.100	29
gemiddeld	4	2	2	224.007	2

Leefbaarheid

	aantal projecten			bekende financiële middelen	
	totaal	nieuw	oud	f	n
Binnenstad	10	6	4	2.050.000	9
Westerpark	8	0	8	145.000	3
Oud-West	9	0	9	398.750	5
Zeeburg	10	8	2	720.000	7
Bos en Lommer	11	8	3	2.166.490	5
De Baarsjes	6	1	5	962.745	6
Amsterdam-Noord	8	1	7	535.000	3
Geuzenveld/Slotermeer	10	3	7	205.000	2
Osdorp	6	3	3	2.556.808	4
Slotervaart/Overtoomse Veld	12	5	7	916.000	11
Zuidoost	17	4	13	1.847.470	8
Oost/Watergraafsmeer	14	9	5	893.000	13
Amsterdam Oud Zuid	12	8	4	90.000	4
Zuideramstel	15	9	6	564.850	7
totaal	148	65	83	14.051.113	87
gemiddeld	11	5	6	1.003.651	6

Drugsoverlast

	aantal projecten			bekende financiële middelen	
	totaal	nieuw	oud	f	n
Binnenstad	4	1	3	340.000	2
Westerpark	2	1	1	0	0
Oud-West	0	0	0	0	0
Zeeburg	1	1	0	105.000	1
Bos en Lommer	3	0	3	0	0
De Baarsjes	0	0	0	0	0
Amsterdam-Noord	2	0	2	15.000	1
Geuzenveld/Slotermeer	1	0	1	0	0
Osdorp	0	0	0	0	0
Slotervaart/Overtoomse Veld	0	0	0	0	0
Zuidoost	6	2	4	1.940.000	5
Oost/Watergraafsmeer	2	0	2	525.000	2
Amsterdam Oud Zuid	1	1	0	0	0
Zuideramstel	0	0	0	0	0
totaal	22	6	16	2.925.000	11
gemiddeld	2	0	1	208.929	1

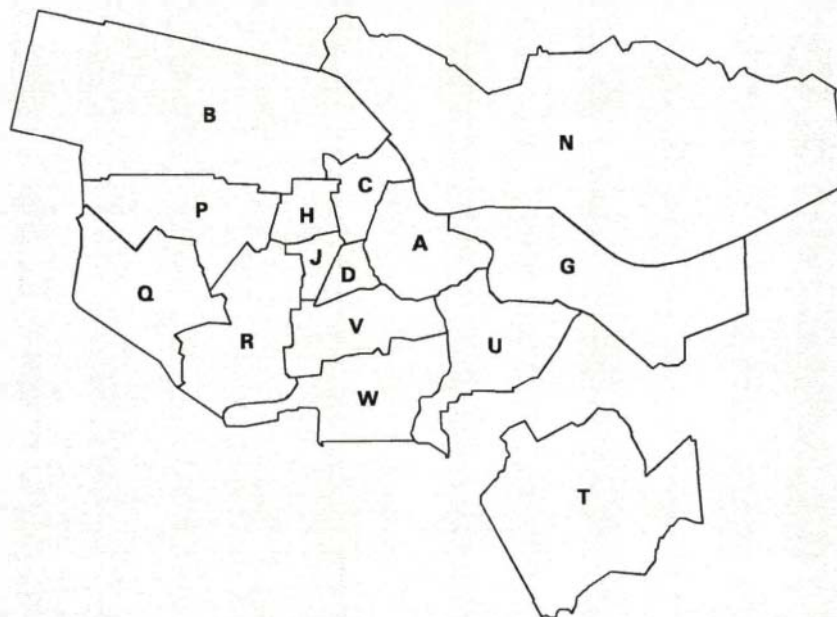
Geweldscriminaliteit

	aantal projecten			bekende financiële middelen	
	totaal	nieuw	oud	f	n
Binnenstad	1	1	0	0	0
Westerpark	0	0	0	0	0
Oud-West	0	0	0	0	0
Zeeburg	0	0	0	0	0
Bos en Lommer	2	1	1	20.000	1
De Baarsjes	1	0	1	125.000	1
Amsterdam-Noord	2	0	2	10.000	1
Geuzenveld/Slotermeer	0	0	0	0	0
Osdorp	0	0	0	0	0
Slotervaart/Overtoomse Veld	0	0	0	0	0
Zuidoost	2	0	2	0	0
Oost/Watergraafsmeer	1	1	0	0	0
Amsterdam Oud Zuid	1	1	0	0	0
Zuideramstel	0	0	0	0	0
totaal	10	4	6	155.000	3
gemiddeld	1	0	0	11.071	0

Jeugdcriminaliteit

	aantal projecten			bekende financiële middelen	
	totaal	nieuw	oud	f	n
Binnenstad	5	3	2	521.535	4
Westerpark	10	7	3	604.000	9
Oud-West	3	0	3	337.450	3
Zeeburg	13	8	5	2.373.500	6
Bos en Lommer	12	8	4	376.000	4
De Baarsjes	5	0	5	493.000	4
Amsterdam-Noord	5	1	4	637.440	3
Geuzenveld/Slotermeer	16	7	9	808.270	8
Osdorp	7	2	5	31.808	1
Slotervaart/Overtoomse Veld	7	4	3	739.000	5
Zuidoost	14	11	3	2.987.650	12
Oost/Watergraafsmeer	12	10	2	539.000	10
Amsterdam Oud Zuid	10	7	3	620.000	8
ZuiderAmstel	12	8	4	593.000	7
totaal	131	76	55	11.661.653	84
gemiddeld	9	5	4	832.975	6

Bijlage 3 Codes van de stadsdeelnamen

A	Binnenstad
B	Westpoort
C	Westerpark
D	Oud-West
G	Zeeburg
H	Bos en Lommer
J	De Baarsjes
N	Amsterdam-Noord
P	Geuzenveld/Slotermeer
Q	Osdorp
R	Slotervaart/Overtoomse Veld
T	Zuidoost
U	Oost/Watergraafsmeer
V	Amsterdam Oud-Zuid
W	Zuideramstel

Colofon

- Opdrachtgever** Bestuursdienst Stadhuis Amsterdam Sector Algemeen Bestuur,
Sector Algemeen bestuur,
Afdeling Openbare Orde en Veiligheid
- Rapporteur** Werkgroep Veiligheidsrapportage van de subdriehoek IVB/GSB
mr. E. Van Aart, Arrondissementsparket Amsterdam
drs. C.F.M. Jansen (voorzitter), Bestuursdienst Stadhuis AB/OOV
de heer P.A.M. Kortekaas, Regiokorps Amsterdam-Amstelland
mevrouw drs. D. Viëtor, Secretaris van stadsdeelvoorzittersoverleg
- Tekst en research** Van Dijk, Van Soomeren en Partners BV (DSP), Amsterdam
drs. A.G. van Dijk
drs. A.A. van Pel
drs. H. Tulner
- Ontwerp en lay-out** Roel Heerema BNO